

TÄRKEÄÄ TYÖTÄ

Lähetystyö Järvenpään seurakunnan isoskoulutuksessa

Saara Goldhorn

Hanna Pienkuukka

Opinnäytetyö, kevät 2016

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaalialan koulutusohjelma

Sosionomi (AMK) + Kirkon

nuorisotyönohjaajan

virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Goldhorn, Saara & Pienkuukka, Hanna. Tärkeää työtä - Lähetystyö Järvenpään seurakunnan isoskoulutuksessa. Kevät 2016, 52 sivua, 1 liite. Diakonia-ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma, Kristillisen lapsi- ja nuorisotyön suuntautumisvaihtoehto, sosionomi (AMK) + kirkon nuorisotyönohjaajan virkakelpoisuus.

Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia, miten lähetystyö näkyy Järvenpään seurakunnan isoskoulutuksessa, eli mitä nuorille opetettiin aiheesta ja mitä he oppivat. Tarkoitus oli tarjota seurakunnalle kehittämissuhteita koulutukseen. Lähetystyötä ja isoskoulutusta ei ole aiemmin käsitelty samassa tutkimuksessa. Kyseessä oli laadullinen tutkimus, jossa aineistonkeruun menetelminä käytettiin kyselylomakkeita isosille, työntekijöiden haastatteluja sekä isoskoulutuksen seuraamista paikan päällä. Aineiston analyysissä käytettiin aineistolähtöistä sisällönanalyysia, teemoittelua ja kvantifiointia.

Tuloksista ilmeni, että nuoret olivat oppineet hyvin sen, mitä heille oli opetettu koulutuksessa. Silti erityisesti vähemmän aikaa toiminnassa olleiden mielikuvista puuttui se, mikä tekee lähetystyöstä erityistä kehitysapuun nähden, eli sen kristillisuus. Lähetystyö nähtiin jonakin hyvänä ja yleishyödyllisenä maailmaa parantavana toimintana, mutta sen rooli niin yksittäisen kristityn kuin koko kirkon tärkeänä tehtävänä jäi vähälle huomiolle. Isoskoulutuksen tehtävä on kasvattaa nuoria vastuuseen niin omassa elämässään kuin seurakuntalaisina. Tutkimustulosten perusteella isoskoulutusta voidaan kehittää jatkossa. Lähetystyö pitäisi ottaa laajemmaksi näkökulmaksi isoskoulutuksessa, koska siten nuoria voitaisiin paremmin kasvattaa lähetysvastuuseen. Jatkotutkimuksena voisi toteuttaa pitkittäistutkimuksen, jossa tutkitaan yhden ryhmän kasvamista lähetysvastuuseen isoskoulutukseen osallistumisen ajan.

Opinnäytetyöprosessi aloitettiin syksyllä 2014, kun työelämäntaho toi ilmi, että tällainen tutkimus oli tarpeellinen. Valmis opinnäytetyö luovutettiin keväällä 2016 Järvenpään seurakunnalle.

Avainsanat: lähetystyö, kristillinen kasvatus, seurakunnan nuorisotyö, isoskoulutus, nuori

ABSTRACT

Goldhorn, Saara and Pienkuukka, Hanna. Important work – Missionary work in the training of young confirmed volunteers of the parish of Järvenpää. 52 p. 1 appendix. Language: Finnish. Spring 2016. Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services, Option in Christian Youth Work. Degree: Bachelor of Social Services.

The objective of this thesis was to investigate how missionary work was addressed in the training of young confirmed volunteers in the parish of Järvenpää and what the youth had learned. The study's aim was to provide the parish with development ideas for the training. There have been no prior studies to combine missionary work and training volunteers. The study was qualitative and the data was collected through interviews, questionnaire and observing the training on location. The analysis was conducted by content analysis, quantifying and categorizing into themes.

The results showed that the youth had learned well what they had been taught in their training. Still, especially some of the less experienced volunteers were lacking in their views on what separates missionary work from development aid, which its religious aspect is. Missionary work was seen as a good and useful way to make the world a better place, even though its role in the life of both the church as a whole and that of a single Christian was mainly forgotten. The training of young confirmed volunteers aims to raise the youth to be responsible in both the parish and their personal life. The study's results suggested how the training could be developed in the future. Missionary work should be a larger standpoint in the training so as to raise the youth into responsibility of the mission. Further research could be a longitudinal study that would follow the growing into this responsibility within one group of volunteers during their training.

The thesis process began in the autumn of 2014 when the parish's employees expressed their need for this study. The finished thesis was handed over to the parish of Järvenpää in the spring of 2016.

Key words: Missionary work, Christian upbringing, Parish youth work, Young confirmed volunteer training, Youth

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
2 TYÖN TEOREETTINEN TAUSTA	7
2.1 Nuori ja kristillinen kasvatusta	7
2.2 Seurakunnan nuorisotyö ja isoskoulutuksen kehitys.....	9
2.3 Isonen ja isoskoulutus	11
2.4 Lähetystyö	14
3 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	19
3.1 Aineiston keruu.....	19
3.2 Aineiston analyysi	24
3.3 Tutkimuksen toteutusympäristö	28
4 TUTKIMUSTULOKSET	32
4.1 Lähetystyön merkitys	32
4.2 Lähetystyön keinot.....	35
4.3 Lähetystyön ihmiset.....	39
4.4 Oppimisen keinot.....	44
5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA.....	46
LÄHTEET.....	51
LIITE I Lähetystyökysely isosille	55

1 JOHDANTO

Lähetystyön ja kristillisen kasvatuksen avulla kirkon perinnettä siirretään seuraavalle sukupolvelle. (Muhonen & Tirri 2008, 67). Lähetystyö on kirkon kasvun ja kehityksen kanava. (Spencer 2011, 5). Siksi mielestämme kirkon tulevaa vastuunkantajasukupolvea on syytä perehdyttää lähetystyön keinoihin ja merkityksiin. Isokset ovat tärkeä osa uutta sukupolvea, joten lähetystyön käsittely heidän koulutuksessaan varmistaa lähetystyön jatkumisen.

Lähetystyö perustuu Jeesuksen asettamaan kaste- ja lähetyskäskyyn, jossa hän käski levittää opetuksiaan kaikille kansoille. (Matt. 28:18–20). Kirkon perustehtäviin kuuluu kristinuskon levittämistä ja ihmisten auttamista lähellä ja kaukana lähimmäisenrakkauden hengessä. Kirkkolain mukaan seurakunnat huolehtivat näistä tehtävistä muun muassa lähetystyön ja kristillisen kasvatuksen avulla. (Kirkkolaki 1054/1993, 1:2, 4:1.) Lähetystyö on jokaisen kristityn kasteessa saama tehtävä, joten seurakunta ohjaa ja varustaa jäseniään tässä tehtävässä sanalla, sakramentilla ja opetuksella. (Järvenpään kirkkoneuvosto 1994, 1).

Järvenpään seurakunnan lapsi- ja nuorisotyön avustajakoulutuksessa (LNAK) koulutetaan nuoria vastuunkantajia seurakunnan eri tehtäviin, kuten rippikoulun isosen tehtäviin. (Jussila & Masalin 2005, 5). LNAK on suurin nuorisotyön muoto Järvenpään seurakunnassa. (Järvenpään seurakunnan toimintakertomus ja tilinpäätös 2014, 49). Se toteuttaa osaltaan Järvenpään seurakunnan lähetystehtävää lähetystyön johtosäännön mukaisesti. Nuoret lähtevät isoskoulutukseen eri syistä, kuten kavereiden löytäminen, oma hengellinen kasvu ja mahdollisuus päästä uudestaan rippileirille. (Porkka 2009, 322).

Opinnäytetyön tarve nousi seurakunnan työntekijöiltä, jotka halusivat päivittää isoskoulutusta. Toinen tämän opinnäytetyön tekijöistä oli seurakunnalla harjoittelussa ja sai tätä kautta ehdotuksen mahdollisesta opinnäytetyöstä. Opinnäytetyön tavoite oli kartoittaa, miten lähetystyö näkyy isoskoulutuksessa eli

miten aihetta käsitellään, mitä siitä opetetaan ja mitä nuoret siitä oppivat sekä mikä koulutuksessa on edistänyt nuorten oppimista. Tarkoituksena oli tarjota tietoa isokoulutuksen kehittämistä varten. Varsinainen tutkimuskysymys oli, millainen näkemys nuorilla on lähetystyöstä ja miten se vastaa koulutuksen sisältöjä.

Aluksi oli ymmärrettävä, miten LNAK rakentui ja miten lähetystyö sopi sen rakenteisiin. Teimme sen tutustumalla seurakuntaan ja perehtymällä aiheeseen liittyvään teoriaan. Opetuskerran havainnoinnilla pääsimme seuraamaan lähetystyön käsittelyä käytännössä ja kuulumme, mitä nuorille opetettiin. Haastatteleamalla aiheen käsittelystä vastaavaa työntekijää saimme tietoa siitä, mihin opetus perustui. Vasta sitten saatoimme tehdä nuorille kyselyn, jolla selvitettiin heidän oppimaansa ja sitä, mikä lähetystyön käsittelyssä toimi.

Tutkimus on tärkeä paitsi sen tarjoamien kehitysehdotusten vuoksi, myös siksi, että lähetystyön ja isokoulutuksen yhdistäviä tutkimuksia ei ole aiemmin tehty. Lähetyskasvatusmateriaaleja on tehty lähinnä varhaisnuorisotyöhön. Tiia Lahti (2010) pyrki opinnäytetyössään tuomaan lähetystyötä ja kansainvälistä diakoniaa osaksi Länsi-Porin seurakunnan nuorteniltoja. Lahden kehittämishanke oli ainoa löytämämme työ, jossa lähetystyö liitettiin nuorisotoimintaan, mutta se ei tarjonnut meille oleellista tietoa.

2 TYÖN TEOREETTINEN TAUSTA

2.1 Nuori ja kristillinen kasvatus

Nuorelle on olemassa monenlaisia määritelmiä ja rajoituksia, mutta ei yhtään aukotonta sellaista. Vaikka nuoruuteen kuuluva murrosikä voi alkaa jo 11-vuotiaana, nuoreksi mielletään usein 13–18 -vuotias eli teini-ikäinen. Nuorisolaissa (2006/72 1:2§) nuorella tarkoitetaan alle 29-vuotiasta. Järvenpään seurakunnan nuorisotyössä nuori tarkoittaa noin 14–24 -vuotiasta, joskin varhaisnuoret (7–14 -vuotiaat) ja nuoret aikuiset (yli 18 -vuotiaat) kuuluvat myös nuorisotyön piiriin. (Kaarlenkaski 2016).

Nuori on jotain lapsen ja aikuisen välillä. Hän käy läpi fyysisiä ja psyykkisiä muutoksia, joiden avulla vanhemmistaan riippuvaisesta lapsesta pikkuhiljaa tulee itsenäinen aikuinen. Nuoruuteen nähdään kuuluvaksi useita kehitystehtäviä, jotka ovat uusien suhteiden luominen ikäkumppaneihin, sukupuoliroolien omaksuminen, oman fyysisen olemuksen hyväksyminen, emotionaalinen riippumattomuus vanhemmista, valmistautuminen eri elämänalueille, kuten perhe- ja työelämään, maailmankatsomuksen ja ideologian kehittäminen ja/tai omaksuminen sekä seksuaalisesti vastuullisen käyttäytymisen omaksuminen. (Raitanen 2005, 195.)

Identiteetin, abstraktin ajattelun ja elämäkatsomuksen kehittyessä nuoria mietityttävät maailmankaikkeuteen, kärsimykseen, kuolemaan, oikeaan ja väärään sekä vapauteen ja vastuuseen liittyvät kysymykset. Konkreettisempia teemoja ovat itsenäistyminen, koulutus ja ammatinvalinta. Mielikuva tulevaisuudesta on tärkeä: onko se synkkä ja samantekevä vai valoisa ja toiveikas? Nuoren kanssa toimivan olennainen tehtävä on tukea positiivista mielikuvaa tulevaisuudesta. (Pursiainen 1997, 133.)

Kasvatus on laaja käsite, jolle ei ole olemassa kattavaa määritelmää. Määritelmiä on kuitenkin tehty useita ja niissä on havaittavissa muutamia tyypillisiä piirteitä, kuten intentionaalisuus eli tavoitteellisuus, normatiivisuus eli arvosidonnaisuus sekä vuorovaikutuksellisuus eli ajatus siitä, että kasvatus tapahtuu kasvattajan ja kasvatettavan välisessä suhteessa. (Muhonen & Tirri 2008, 64.)

Kasvatustieteissä käytetään yleensä seuraavaa määritelmää:

”Kasvatus on tavoitteellista ja määrätietoista toimintaa, jolla pyritään edistämään kasvatettavan persoonallisuuden kehittymistä. Kasvatuksella pyritään tukemaan yksilön valmiuksia selviytyä itsenäisesti elämässä eli hallita todellisuutta. Kasvatuksella voidaan tarkoittaa kaikkia niitä välillisiä tai välittömiä toimenpiteitä tai tekijöitä, joilla pyritään vaikuttamaan kasvatettavaan, jotta tämä kehittyisi oman elämänsä subjektiksi.” (Peltonen 2004, 20.)

Myös kristillinen kasvatus on vailla yleispätevää määritelmää, ja käsitettä käytetään eri tavoin kasvatusnäkemyksistä riippuen. Sitä voidaan tarkastella kristinuskon oppien ja hengen mukaisena kasvatustoimintana. Se voi olla perinteiden siirtämistä, arvojen välittämistä, uskon vahvistamista, sanan julistamista tai Jumalan luomistyön jatkamista. Se voi tapahtua kodeissa tiedostamatta tai olla seurakunnassa tavoitteellisesti toteutuvaa toimintaa. Se ei kitydy mihinkään näistä yksinään, mutta voi sisältää elementtejä kaikista. Yleisin tapa on kuvata kristillistä kasvatusta kristillisiin arvoihin sitoutuneeksi tavoitteelliseksi toiminnaksi. (Muhonen & Tirri 2008, 66–77.)

Kirkkojärjestyksen mukaan vanhemmat ovat velvollisia antamaan lapsilleen kristillistä kasvatusta ja kirkon tunnustuksen mukaista opetusta. Seurakunnan tehtävä on tukea vanhempia tässä tehtävässä ja huolehtia eri-ikäisten jäsentensä kristillisestä kasvatuksesta ja hengellisen elämän hoitamisesta. (Kirkkojärjestys 1:1–2§.) Perheet voivat itse päättää, miten ja missä määrin kristillistä kasvatusta annetaan.

Kristillisen kasvatuksen lähtökohdat ovat samat kuin kristinuskossa yleensäkin: usko, toivo ja erityisesti rakkaus. Toisista huolehtiminen on kuulunut kristinuskoon alusta asti ja se on edelleen keskiössä. Kasvattajalle rakkaus on sekä päämäärä että työväline, koska rakkautta opitaan parhaiten saamalla kokemuksia rakkaudesta. Armon sanoma näkyy kasvatuksessa siten, että

kasvattaja ei rankaise tai kurita vaan antaa virheet anteeksi. Kristillisessä kasvatuksessa luovuttamatonta on kokonaisvaltainen ihmiskäsitys. Ihmisellä on ruumis, sielu ja henki, jotka kaikki pitää kyetä ottamaan huomioon kasvatuksessa. (Riekkinen 2008, 83–93.)

2.2 Seurakunnan nuorisotyö ja isokoulutuksen kehitys

Kirkkolain mukaan seurakunta toteuttaa kirkon tehtävää huolehtimalla jumalanpalvelusten, kasteen, ehtoollisten ja muiden kirkollisten toimitusten toteutumisesta sekä kristillisestä kasvatuksesta, sielunhoidosta, diakoniasta ja lähetystyöstä. (Kirkkolaki 4 luku 1§). Yleisimpiä työmuotoja seurakunnassa ovat lapsi- ja perhetyön kerhot, nuoriso- ja rippikoulutyössä nuortenillat ja isokoulutus, diakonia- ja lähetystyössä erilaiset piirit, musiikitapahtumat ja -ryhmät, erilaiset leirit, retket sekä monet muut. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko. Seurakunnat. Toiminta, i.a.)

Seurakunnan nuorisotyön toimintamuotoja ja -tapoja on lukemattomia erilaisia, mutta nuorisotyö ei ole pelkkää toimintaa, vaan se on nuorten elämää, joka saa mallinsa aikuisista ja jota kristikunta muistaa rukouksissaan. Se on näkökulma maailmaan nuorten silmin nähtynä ja sen keskiössä on nuoren ja Kristuksen kohtaaminen. Kyse ei niinkään ole työalasta, vaan nuorista yhteiskunnan ja kirkon tärkeinä ja vaikuttavina jäseninä. Seurakunnan nuorisotyön tehtävä on vahvistaa nuorten uskoa kristilliseen elämän- ja maailmankatsomukseen sekä mahdollisuuksiinsa vaikuttaa kirkon, yhteiskunnan ja ihmisten asioihin. (Elomaa 1997, 85–86, 104–110.)

Rippikoulu on seurakuntien nuorisotyön keskiössä ja muu toiminta liittyy siihen usein. Isossa osassa seurakuntia rippikoulukauden ulkopuolella tehdään nuorisotyötä pääasiassa isokoulutuksen ja nuorteniltojen muodossa. Osassa seurakuntia isostoiminta on ainoa nuorisotyön muoto. (Porkka 2005, 86). Muita työmuotoja ovat esimerkiksi nuortenmessut ja -jumalanpalvelukset,

musiikkitoiminta, raamattupiirit ja monet erilaiset ryhmät. Vaikka rippikoulun osallistujaluvut ovat laskeneet viime vuosina, se tavoittaa edelleen suurimman osan ikäluokasta. Suomessa vuonna 2014 rippikoulun kävi 84,2 % kuntien 15-vuotiaista eli 49 917 nuorta. Isoskoulutukseen osallistui 23 760 nuorta ja heistä 16 504 toimi isosina leireillä. (Sakasti, Tilastot 2014).

Kirkko on historiansa aikana harjoittanut kasvatustoimintaa kasteopetuksen muodossa ja huolehtinut myös ihmisten lukemaan oppimisesta ja muista perustaidoista. Rippikoulu on valmistanut eri ikäisiä konfirmaatioon satoja vuosia. Piispainkokouksen vuonna 1919 antaman ohjeen mukaan rippikoululaisen tuli olla täyttänyt 15 vuotta, minkä jälkeen rippikoulut koko maassa alkoivat yhtenäistyä ja viidentoista vuoden ikä vakiintui rippikoulun käymisiäksi. (Kallinen & Huttunen 2005, 300).

Ensimmäiset rippikouluksi mielletävät leirit vietettiin vuonna 1937 Nurmijärvellä, ja jo silloin mukana oli isosia, joista valtaosa oli teologian ylioppilaita. Vaikka rippileirien pitäminen taukosikin toisen maailmansodan sytyttyä, niiden kehittelyä jatkettiin jo 1947, jolloin Irja Kilpeläinen johti tytöille ensimmäistä varsinaista rippileiriä Särkisalossa. 1950-luvulla leirit yleistyivät nopeasti ja pienryhmiä vetävien isosten tehtävät vakiintuivat luontevasti nykyisenkaltaisiksi ja heidän ikänsä paria vuotta rippikoululaisia vanhemmaksi. Pienryhmien ohjaamisen lisäksi isosten tehtäviin kuului leirin käytännön tehtävistä, järjestyksestä ja iltaohjelmista huolehtiminen sekä opetuksessa avustaminen. (Porkka 2008, 166–167; Kallinen & Huttunen 2005, 302.) Kaikki nämä kuuluvat isosten tehtäviin edelleen.

Isostoiminta syntyi tarpeesta saada linkki työntekijöiden ja rippikoululaisten välille ja muotoutui luonnollisesti rippikoulua ylläpitäväksi voimaksi. Isokset ovat alusta asti olleet aputyövoimaa ohjaajille ja samaistumismalleja rippikoululaisille, isosiskoja ja -veljiä. 1960-luvulla isosia alettiin kouluttaa, mikä vahvisti jo syntyneitä malleja. Vuosikymmenen lopussa isosia ei kuitenkaan ollut kaikissa seurakunnissa, eikä heiltä kaikkialla vaadittu koulutustakaan. (Porkka 2005, 82–83.)

Vuonna 1966 julkaistun ensimmäinen isoskoulutusmateriaalin ilmestymisen jälkeen koulutettujen isosten määrä kasvoi tuhansiin, ja vuosien 1974 ja 1980 rippikoulusuunnitelmissa isoskäytäntöä yhtenäistettiin edelleen. Vaikka isoskoulutusmateriaalit lisääntyivät, 1980-luvun alussa yksi kymmenestä seurakunnasta ei kouluttanut tai edes käyttänyt isosia. Vuosikymmenen loppuun mennessä isosten keski-ikä oli laskenut, jolloin suurissa seurakunnissa lähes puolet isosista oli käynyt oman rippikoulunsa edellisenä vuonna. Pienissä seurakunnissa monet olivat kuitenkin yli 20-vuotiaita. 1990-luvun aikana koulutukseen osallistuneiden määrä alkoi taas kasvaa ja koulutus piteni. (Porkka 2005, 83–84.)

2000-luvulla isostoimintaa yhtenäistettiin monin tavoin. Vuoden 2001 rippikoulusuunnitelmassa isosilla todetaan olevan merkittävä rooli rippikoulussa ja kehoitetaan kiinnittämään huomiota heidän koulutukseensa. (Piispainkokous 2001, 43). Tätä mainintaa jatkettiin laajasti vuonna 2004 julkaistussa kirkkohallituksen asiakirjassa Isostoiminnan linjauksia – sopivan kokoinen iso. Julkaisut yhtenäistivät isosten koulutusta, tehtäviä ja merkitystä koko maassa. (Porkka 2005, 85–86.)

2.3 Isonen ja isoskoulutus

Isonen on nimitys rippikoulun pienryhmänohjaajalle, joka on käynyt oman rippikoulunsa vähintään vuotta aiemmin. Isoset voidaan rinnastaa alkukirkon kummeihin, joiden tehtävä oli auttaa kastettuja tutustumaan seurakuntaan ja uskoon. Samalla he syventyivät aiheeseen itsekin. Sanan tausta löytyy ensimmäisistä leirimuotoisista rippikouluista, jolloin ryhmänohjaajia kutsuttiin isosiskoiksi tai –veljiksi. Sana on oikein sopiva, koska vaikka isonen on suhteessa rippikoululaiseen iso, mutta diminutiivipääte antaa isosellekin luvan olla keskenkasvuinen. (Porkka 2005, 85–86.) Se sopii hyvin myös siksi, että isosten tärkeimpiä tehtäviä on toimia esimerkkinä rippikoululaisille ja välittää heidän

kuulumisiaan opettajille, jotka eivät muuten saisi yhtä kattavaa kuvaa rippikouluryhmästä.

Isosten koulutukseen panostetaan, koska heillä on paljon tehtäviä. Rippileirin päiväohjelmassa monen asian onnistuminen riippuu isosista. Heidän tyypillisimpiä tehtäviään ovat päivittäisten askareiden, iltaohjelmien, vapaa-ajan, hartauksien ja jumalanpalvelusten suunnittelu ja toteutus, pienryhmien ohjaus, leirihengestä ja omasta ryhmästä huolehtiminen, opetukseen osallistuminen sekä järjestyksen ylläpitäminen. Nämä taidot ovat vain pieni osa isoskoulutuksen sisällöstä. Isosen valmiuksien kehittymisen lisäksi koulutuksen muita tavoitteita ovat nuoren oma hengellinen kasvu ja seurakuntaan kotiutuminen, isosen rooliin ja vastuullisuuteen kasvaminen sekä motivoituneiden isosten ja osaavan työvoiman kouluttaminen. (Porkka 2005, 90, 95.)

Vaikka suurin osa seurakunnista järjestää jonkinlaista koulutusta isosille, valtakunnallista opetussuunnitelmaa ei ole. Erilaisia valmiita materiaaleja löytyy monenlaisia, mutta kaikki seurakunnat eivät käytä niitä. Harva isoskoulutusmateriaali käsittelee lähetystyötä erillisenä aiheena. Kuitenkin Jouko Porkan tekemän tutkimuksen mukaan 34 % seurakunnista käsittelee lähetystyötä itsenäisenä sisältönä ensimmäisen vuoden isoskoulutuksessa. (Porkka 2005, 99).

Ensimmäinen kunnollinen isostoiminnan linjaus on vuonna 2004 julkaistu kirkkohallituksen asiakirja Sopivan kokoinen iso, joka pyrkii yhtenäistämään isostoimintaa. Sen tarkoitus on auttaa tekemään isostoiminnasta luonteva jatkumo rippikoululle ja käsitellä opetettavia asioita sopivaan tahtiin. Tästä syystä se mukailee vuoden 2001 rippikoulusuunnitelmaa ja huomioi paremmin koulutuksen osana nuorten elämää, ei siitä irrallisena harrastuksena. Se jäsentää isosen roolia ja tehtäviä sekä selkeyttää isostoimintaan liittyviä periaatteita ja käytäntöjä. (Kirkkohallitus 2005, 373–393.)

Järvenpään seurakunnan isoskoulutus noudattaa tätä linjausta, koska koulutus pohjautuu Jouni Jussilan ja Sonja Masalinin vuonna 2005 tekemään opinnäytetyöhön "Kuinka nakki kasvatetaan?" -isoskoulutussuunnitelmaan, joka

käyttää linjausta lähteenään ja noudattaa sitä. Jussilan ja Masalinin suunnitelmassa käsitellään koulutuksen aikana käytävät sisällöt, mutta yksittäisten koulutuskertojen runkoja ja sisältöjä ei eritellä. Suunnitelmassa lähetystyötä käsitellään ensimmäisenä koulutusvuotena, jolloin nuorille esitellään seurakunnan lähetystyötä ja -työntekijöitä. Kolmantena vuonna nuoret osallistuvat yhteisvastuukeräykseen, jonka tuotoista osa menee lähetystyöhön. (Jussila & Masalin 2005, 78, 95.) Nyt kymmenisen vuotta myöhemmin lähetystyötä käsitellään melkein joka vuosikurssilla koulutuskertojen, rastiratojen, teemamessujen ja kertauksen avulla. Vaikka opetusmenetelmät ovat muuttuneet, sisältö on yhä lähes sama.

Tutkimuksen toteuttamisajankohtana Järvenpään asukasluku 31.12.2014 oli 40 390, joista 28 164 eli 69,7 % kuului evankelisluterilaiseen kirkkoon. 395 järvenpääläistä nuorta kävi rippikoulun vuonna 2014, ja osa heistä aloitti sen jälkeen isoskoulutuksen. Keväällä 2015 LNAK:iin osallistui yhteensä 146 nuorta eri vuosikursseilla. Isostoiminta on nuortentoiminnan suurin työmuoto. (Järvenpään kaupunki i.a.; Järvenpään seurakunnan toimintakertomus ja tilinpäätös 2014, 4, 48–50.; Kalinen 2015.) Nuorisotyön tiimissä työskentelee rippikoulupastori ja nuorisotyön pastori, sekä viisi nuorisotyönohjaajaa, joista kaksi vastaa varhaisnuorisotyöstä ja yksi rippikoulutyöstä.

Järvenpään seurakunnan isoskoulutus on nimeltään LNAK ("nakki"), eli lapsi- ja nuorisotyön avustajakoulutus. Koulutusta järjestetään neljälle vuosikurssille, mutta isostoimintaan on mahdollista osallistua pidempäänkin. Kokeneempien isosten on mahdollista osallistua jonkin neljästä vuosikurssista ohjaamiseen yhdessä nuorisotyönohjaajan tai nuorisopapin kanssa. LNAK kokoontuu kerran viikossa noin kahden tunnin ajaksi Kirkonmäelle, kukin vuosikurssi omaan tilaansa. Koulutukseen kuuluu myös viikonloppuleirejä syys- ja kevätkausilla. Leirit järjestetään seurakunnan omassa leirikeskuksessa Leiriniemessä. (Järvenpään seurakunta. Isoskoulutus, i.a.)

LNAK1 antaa nuorelle valmiudet toimia isosen tehtävissä rippikoulu- ja varhaisnuortenleireillä sekä diakonia-avustajana, pyhäkouluopettajana ja kerhonohtajana Järvenpään seurakunnassa. LNAK2 syventää ensimmäisenä

vuonna opittuja taitoja. Lisäksi perehdytään tarkemmin Raamattuun, ryhmäytymiseen sekä kristinuskon eri teemoihin. Koulutus sisältää myös monipuolista osallistumista ja vastuunkantamista seurakunnan toiminnassa. LNAK3:ssa suoritetaan Nuisku eli nuorten ihmissuhdekurssi sekä ensiapukurssi (EA1). Kolmannen vuoden aikana hiotaan vielä lisää isostaitoja sekä osallistutaan seurakunnan toimintaan. (Järvenpään seurakunta. Isoskoulutus, i.a..)

Neljännän vuoden koulutus eli LNAK4 antaa valmiudet toimia apuohjaajana seurakunnan lasten, varhaisnuorten ja nuorten toiminnassa. Koulutus panostaa erityisesti apuohjaajana toimimiseen rippikoulussa ja siinä käsitellään kristillistä kasvatusta sekä opettamiseen liittyviä asioita pohdinnallisilla ja menetelmällisillä keinoin. Lisäksi harjoitellaan viestinnällisiä ja ilmaisullisia taitoja. Jokaisesta koulutusvuodesta saa oman erillisen todistuksen. (Järvenpään seurakunta. Isoskoulutus, i.a..)

2.4 Lähetystyö

Lähetystyö on yksi kirkon perustehtävistä. Se perustuu Jeesuksen Raamatussa antamaan kaste- ja lähetyskäskyyn. Lähetystyöllä tarkoitetaan yksinkertaistetusti Kristinuskon sanoman levittämistä ja sen todeksi elämistä. Kirkkolain mukaan kirkko toimii tunnustuksensa mukaisesti kristillisen sanoman levittämiseksi sekä lähimmäisenrakkauden toteutumiseksi. Seurakunta toteuttaa tätä tehtävää huolehtimalla lähetystyöstä ja muista kristilliseen sanomaan perustuvista julistus- ja palvelutehtävistä. (Kirkkolaki 1:2, 4:1). Kirkkojärjestyksen mukaan lähetystyö kuuluu myös seurakunnan jäsenten vastuulle, ja lähetystyön tarkoitus on lain mukaan levittää evankeliumia niiden keskuuteen, jotka eivät ole kristittyjä. (Kirkkojärjestys 4:4).

Suomen evankelis-luterilaisella kirkolla on kolme kansainvälistä vastuuta, joita se toteuttaa. Kirkko julistaa, eli kertoo kristinuskosta ja miten siinä toimitaan, sekä

lukee evankeliumia. Evankeliumi on keskeinen osa lähetystyötä, sillä se kertoo rakkaudesta, jolla ei ole rajoja. Kaksi muuta vastuuta ovat auttaminen ja vaikuttaminen. Auttaminen näkyy usein konkreettisesti, esimerkiksi vaatteina, ruokana ja koulutarvikkeina. Tämä on yksilöllistä auttamista. Lisäksi tuetaan yhteisöjä esimerkiksi rakentamalla kouluja tai kaivoja. Autetaan myös poistamaan lähetystyön kohteen hätää kartoittamalla syitä sille, miksi alueen tilanne on sellainen kuin on. Tämä tapahtuu yhdessä alueen ihmisten kanssa siten, että he ilmaisevat puutteensa ja ovat mukana muutostöissä. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko. Lähetystyö, i.a.)

Kirkko tekee lähetystyötä lähetysjärjestöjen kautta, joita on seitsemän, kuten Suomen Lähetysseura. Lähetystyötä tehdään monella alalla, joten monen eri ammatti-ihmisen taidot ovat tarpeen. Lähetystyöntekijöinä voivat toimia seurakunnan eri alojen työntekijät, esimerkiksi papit, nuorisotyönohjaajat ja diakonit. Myös muiden alojen työntekijät voivat lähteä lähetystyöhön, kuten terveydenhuollon henkilöstö, opettajat sekä tekniikan- ja maatalousalojen ammattilaiset. Työntekijöillä on usein määräaikaiset sopimukset ja niiden loputtua he palaavat takaisin kotimaahansa. (Aamenesta Öylättiin. Lähetystyö, i.a.) Mitään erityistä pätevyyttä ei kuitenkaan vaadita siltä, joka haluaa tehdä lähetystyötä, sillä lähetystyö on jokaisen kristityn oikeus ja velvollisuus.

Jeesus pyysi opetuslapsiaan levittämään opetuksiaan kaikkien ihmisten keskuuteen, eli käytännössä todistamaan Jumalan rakkaudesta ja elämään sitä rakkautta todeksi jakamalla sitä muille. Jeesuksen antama tehtävä antaa kirkolle syyn pysyä liikkeessä ja pyrkiä eteenpäin, mikä sopii hyvin niin kirkon kuin lähetystyön eskatologiseen eli tuonpuoleiseen suuntaavaan luonteeseen. Tämä tehtävä soveltuu myös yksittäiselle kristitylle, jota Jeesuksen esimerkki kehottaa levittämään Jumalan rakkautta ja toivon sanomaa itselleen sopivalla tavalla. Tehtävä kuuluu jokaiselle kristitylle ja sitä kuuluu jakaa muille. Se on tärkeä osa kirkon identiteettiä niin ihmisten arkisessa kohtaamisessa kuin kaukomaihin kohdistuvissa suurissa matkoissa. (Ahonen 2000, 291–293.)

Lähetystyö on ollut sidoksissa kirkon historiaan ja kulttuuriin seurakunnan syntymisestä asti ja se on muuttanut muotoaan monesti ajan kuluessa, mutta se

on silti yhteydessä Jumalan pysyvään tehtävään pelastushistoriassa. Sen ytimessä ovat edelleen evankeliumin julistaminen ja Jumalan valtakunnan tavoittelu tai siitä todistaminen, vaikka sen merkitykset ja keinot näyttävät nykyään hieman erilaiselta kuin kaksituhatta vuotta sitten. (Ahonen 2000. 291–293.) Historiassa kirkon lähetystehtävä on ollut ihmisten johdattamista kohti pelastusta ja yhteyttä Jumalan kanssa sekä kirkon kiinnittämistä valtioon. Nykyään nämä piirteet ilmenevät pelastuksen sanoman julistamisena ja Jumalan valtakunnan rakentamisena maan päälle paikallisista rakkauden yhteisöistä käsin. (Spencer 2011. 63, 107, 130, 154, 182.)

Kirkko oli monta sataa vuotta toiminut paikallisissa yhteisöissä, joiden keskiössä se itse oli, mutta 1800-luvulla se alkoi kiinnostua kauempana asuvista ihmisistä. Lähetystyö alkoi kansainvälistyä ja kirkko otti askeleen kohti aidosti kansainvälistä, ei ainoastaan länsimaista kirkkoa. (Ahonen 2000, 16.) Vuonna 1859 perustettiin Suomen Lähetysseura. Nopeasti perustamisen jälkeen lähti Suomesta ensimmäisiä lähetystyöntekijöitä Afrikkaan. (Silfverhuth 2005, 147–155.) Lähetysseura syntyi kirkon tunnustukselliseksi ja kirkolliseksi lähetystyön toimijaksi. Tämä koettiin yhteiseksi asiaksi seurakuntien, kansanryhmien ja eri liikkeiden keskuudessa. (Laine 2008, 9–10.)

1860-luvulla alkoi Suomen luterilaisessa kirkossa lähetystyö. Martti Rautanen lähti työkavereidensa kanssa Ambomaalle (nykyisin Namibia) lähetysaarnajaksi. Rautanen toimi monissa eri tehtävissä, esimerkiksi raamatunkääntäjänä, lähetysaseman johtajana sekä opetus- ja kasvatustyössä. Työ oli pitkäjänteistä ja haastavaa, ja vasta vuonna 1925 vihittiin ensimmäiset ambomaalaiset papit. Rautanen työskenteli siellä kokonaisuudessaan yli viisikymmentä vuotta. (Aamenesta öylättiin, i.a. b.) Rautasen työskennellessä Ambomaalla lähetystyö nojautui eurooppalaisten laajenevaan siirtomaavaltaan, mikä näkyi selvimmin kun 1880-luvulla siirtomaavallat jakoivat keskenään melkein koko Afrikan. Afrikan eri kirkkokunnat jaettiin, sillä vallanpitäjät hyväksyivät lähetystyön yleensä vain omien kirkkojensa kautta. Siirtomaavallat olivat myönteisiä lähetystyön suhteen, sillä sen koettiin levittävän heidän omaa kulttuuriaan eteenpäin. (Arffman 2004, 241–243.)

Nykyään lähetystyöllä ei pyritä pakottamaan muita kulttuureja omaksumaan länsimaisia uskonto- tai ajattelutapoja, vaan lähtökohtana on yhteisöjen välinen kohtaaminen sen yhteisön tarpeista sekä ajattelu- ja uskomustavoista käsin, jonka parissa ja hyväksi lähetystyötä tehdään. Kirkko yrittää löytää paikkansa uusilla alueilla ja juurtua paikallisiin yhteisöihin, jotta se voisi henkilökohtaisesti tavoittaa ihmisiä kaikkialla maailmassa. Tämä ihmisten kohtaaminen on tarpeen, koska lähetystyön tavoite uusien kristittyjen saamiseksi ei voi toteutua, jos ihmisillä ei ole mahdollisuutta henkilökohtaisesti kuulla, ottaa vastaan ja omaksua ilosanomaa. (Spencer 2011, 161–185.)

Lähetystyön yksi tavoite on luoda uusia seurakuntia ja saada uusia kristittyjä. Tätä varten tarvitaan julistustyötä tekeviä ihmisiä, kristillistä kasvatusta sekä koulutettuja kristittyjä. Kun lähetystyötä tehdään, otetaan aina huomioon sen kohde ja mietitään, mikä on juuri tälle henkilölle tai alueelle tärkeää ja olennaisinta, mistä on eniten apua. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko. Lähetystyö, i.a.) Lähetystyötä tehdäkseen ei tarvitse lähteä kauas, vaan sitä voi tehdä aivan arkisin keinoin. Lipaskeräykset, seurakuntien lähetyskirpputorit ja muut tapahtumat ja kummilapsitoiminta ovat selkeitä, konkreettisia keinoja arjesta käsin tehtävään lähetystyöhön, samoin uskonasioista puhuminen vieraan tai tutun kanssa. Myös isosena toimiminen rippikoulussa voidaan nähdä lähetystyönä. Lähetystyö tiivistyy lähimmäisenrakkauteen, joten monet eivät lainkaan huomaa tekevänsä sitä. Toki kyse on myös siitä, näkeekö arjessa tehtävät asiat lähetystyönä vai ei.

Järvenpään seurakunnan lähetystyön johtosäännön mukaan seurakunta toteuttaa lähetystehtäväänsä kahdeksan ohjesäännön mukaan. Neljä ensimmäistä kohtaa liittyvät seurakuntalaisten ohjaamiseen ja varustamiseen jokaiselle kasteessa annettuun lähetystehtävään jakamalla sanaa ja sakramenttia sekä huolehtimalla seurakunnan yhteisöstä ja opetus- ja kasvatustoiminnasta. Neljä viimeistä kohtaa liittyvät hallinnolliseen puoleen sekä yhteydenpitoon eri tahojen kanssa, kuten nimikkokohteiden, lähetysjärjestöjen ja hiippakunnallisen ja koko kirkon lähetystoiminnan. (Järvenpään seurakunnan kirkkoneuvosto 1994, 1–2.)

Lähetystyön moniulotteisuudesta johtuen sille on vaikea tehdä kattavaa määritelmää tai selkeää rajausta, mikä varmasti vaikuttaa ihmisten mielikuviin lähetystyöstä. Määritelmä riippuu siitä, missä yhteydessä lähetystä käsitellään. Kun puhutaan konkreettisesta ihmisten auttamisesta, lähetystyö muistuttaa hyvin paljon kehitysapua. Molemmissa autetaan yleensä kehittyvissä maissa asuvia ihmisiä parantamaan elinolojaan tai korjaamaan jonkin katastrofin jälkiä, ja molempia tehdään järjestöjen kautta. Lähetystyöllä on kuitenkin kehitysapuun nähden erityinen asema, koska se saa tarkoituksensa ja voimansa Jumalalta. (Ahonen 2000, 292). Lähetystyön uskonnollisesta luonteesta huolimatta se sekoitetaan usein kehitysapuun ja siitä nähdään ainoastaan konkreettinen ihmisten auttamiseen keskittyvä puoli. Vastaavasti konkreettinen puoli unohdetaan joskus täysin, jolloin mielikuva lähetystyöstä sisältää pakkokäännättämistä ja Raamatulla päähän lyömistä.

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

3.1 Aineiston keruu

Tämä opinnäytetyö sai alkunsa Järvenpään seurakunnan nuorisotyönohjaajan huomattessa isokoulutuksen kaipaavan päivittämistä. Nuorisotiimissä pohdittiin yhdessä, miten koulutusta päivitettäisiin ja mitä tarpeita koulutuksella oli. Pohdinnasta nousi kysymyksiä, joista yhtä, lähetystyön käsittelyä, päätettiin tarjota tämän opinnäytetyön aiheeksi. Tutkimuskysymykseksi rajautui aluksi, miten lähetystyö näkyy isokoulutuksessa, mikä oli hyvin monimerkityksinen kysymys, koska siihen liittyi aiheen sisällöt koulutuksessa, aiheen käsittelytavat ja se, mitä nuoret oppivat aiheesta.

Opinnäytetyön ensimmäisen suunnitelman teimme syksyllä 2014. Alkuvuodesta 2015 kävimme Järvenpään seurakunnan nuorisotiimissä neuvottelemassa opinnäytetyön tavoitteista ja tarkoituksesta. Myöhemmin kävimme havainnoimassa LNAK2:n koulutuskertaa ja haastattelimme lähetystyön käsittelystä vastaavaa työntekijää eli lähetys sihteeriä. Helmi-maaliskuussa toteutimme kyselyn isokoulutuslaisille. Syksyllä 2015 tuotimme teoriataustan ja analysoimme aineiston. Keväällä 2016 luovutimme valmiin opinnäytetyön Järvenpään seurakunnalle.

Laadullisessa tutkimuksessa pyritään ymmärtämään ilmiöitä ja siihen liittyviä ihmisten tunteita ja ajatuksia. Me tavoittelimme tätä ymmärrystä monilla eri keinoilla. Kerätessämme taustatietoa selvitimme, miten lähetystyö istui isokoulutuksen kokonaiskuvioon, kenen vastuulla aihe oli ja millainen näkemys hänellä oli aiheesta. Haastattelulla ja havainnoinnilla selvitimme, mitä lähetystyöstä haluttiin opettaa ja mitä opetettiin millekin vuosikurssille sekä mitä keinoja opetuksessa käytettiin. Kyselylomakkeella selvitimme, mikä edisti oppimista, millainen näkemys eri vuosikursseilla oli lähetystyöstä ja ennen

kaikkea mitä siitä opittiin ja oliko opitussa jotain näkyviä puutteita tai väärinkäsityksiä.

Järvenpään seurakunnan alkuperäinen ajatus oli kerätä aineistoa myös lähiseurakunnissa Tuusulassa, Keravalla, Mäntsälässä ja Hyvinkäällä, jolloin tutkimustuloksista olisi selvinnyt, miten hyvin Järvenpään isoskoulutus pärjää lähialueisiin verrattuna ja mitä siitä kenties puuttuu. Keravalla lähetystyötä ei käsitelty isoskoulutuksessa, ja muista seurakunnista ei vastattu tiedusteluihimme. Eri seurakuntien koulutukset ovat yleensä keskenään hyvin erilaisia, joten niiden vertailukelpoisuus olisi melkein vaatinut erillisen tutkimuksen. Siispä tämä opinnäyte toteutettiin ainoastaan Järvenpään seurakunnassa. Se osoittautui hyväksi ratkaisuksi tutkimuskysymysten kehittyessä aineiston keruun aikana, koska tarkemmin rajattua aineistoa käsiteltäessä oli helpompi keskittyä itse lähetystyöhön ja saada siitä yksityiskohtaisempia vastauksia.

Aluksi selvitimme Järvenpään isoskoulutuksen nykytilannetta ja sitä, miten lähetystyötä käsitellään. Saadaksemme käytännön näkökulman LNAK:iin kävimme seuraamassa toisen vuoden isosten koulutuskertaa, jossa käsiteltiin lähetystyötä. Havainnointi on yksi laadullisen tutkimuksen tiedonkeruunmenetelmistä, jonka avulla tarkkaillaan ihmisiä ja heidän toimintaansa. Havainnointi saattaa paljastaa jotain muuta, kuin haastattelussa on annettu ilmi tai tuoda lisätietoa. Havainnointia voidaan kuvata kahdella jatkumolla, jotka ovat havainnoinnin säätely ja havainnoijan rooli. Havainnoinnin säätelyssä ääripäät ovat tarkasti jäsenelty ja vapaasti muotoutuva havainnointi. Havainnoijan roolin ääripäät ovat tilanteesta ulkopuolinen ja tilanteeseen osallistuva havainnoija. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 207–209.)

Emme valmistelleet havainnointia varten lomaketta tai muuta apuvälinettä, koska odotimme saavamme uutta tietoa, johon emme olisi osanneet varautua etukäteen. Havainnointimme muotoutui siis vapaasti tilanteessa. Emme varsinaisesti osallistuneet toimintaan, vaan istuimme tilassa selkeästi erillämme ryhmästä. Kerroimme kuitenkin aluksi, keitä olimme ja miksi olimme paikalla. Kerroimme, ettemme olleet havainnoimassa nuorten käytöstä vaan sitä, mitä

lähetys sihteeri aikoi heille kertoa. Olisimme havainnoineet muidenkin vuosikurssien koulutuskertoja, mutta osan kohdalla aihetta ei käsitelty sinä vuonna lainkaan ja osan kohdalla se oli tehty jo syksyllä.

Havainnoinnin jälkeen haastattelimme seurakunnan lähetys sihteeri Minna Kotajärveä, joka vastaa lähetystyön osuudesta koulutuksessa. Haastattelu on laadullisen tutkimuksen tärkeimpiä menetelmiä, ja sen avulla voidaan kerätä aineistoa joustavasti. Haastattelu sopi meille, koska sen avulla tutkija voi saada tietoa asioista, joista hän ei tiennyt etukäteen ja hän voi esittää tarkentavia kysymyksiä. Haastattelun etuja on myös se, että haastateltava saa itse kertoa, mikä hänen mielestään on tärkeää aiheessa. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 199–201.) Meillä oli ennalta vähän tietoa siitä, miten lähetystyötä käsiteltiin Järvenpäässä ja erityisesti LNAK:ssa, mutta tiesimme, että siitä vastaavan työntekijän näkemykset vaikuttivat siihen.

Ennen haastattelua olimme valmistelleet kysymyksiä, jotka olivat oleellisia tutkimuskysymyksiemme kannalta ja liittyivät siihen, mitä havainnoimme opetuskerralla. Haastattelu oli siis temahaastattelu, jossa kysymykset oli etukäteen mietitty aiheen mukaisesti mutta joita ei ollut tarpeen käsitellä tietyssä järjestyksessä tai jonkin kaavan mukaan. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 202–204.) Kysymykset käsitelivät Kotajärven työnkuvaa ja lähetystyötä Järvenpäässä ylipäätään, hänen määritelmänsä lähetystyölle ja sitä, mitä ja miten hän opettaa LNAK:ssa. Äänitimme haastattelun ja litteroimme sen myöhemmin. Litteroinnissa eli haastattelun auki kirjoittamisessa meille olennaista olivat Kotajärven kertomat asiat, eivätkä hänen puhetyylinsä, äänensävyänsä tai muu vastaava.

Haastattelun ja havainnoinnin perusteella teimme kyselyn (Liite I) isoskoulutuslaisille liittyen lähetystyöhön. Kyselyllä voidaan saada isolta ihmisjoukolta vastauksia samoihin kysymyksiin. Kyselyn suuri heikkous on se, ettei vastaajilta voida pyytää tarkennuksia vastauksiinsa. Meidän kannaltamme oleellisia haasteita oli myös ettemme tienneet, olivatko kysymykset hyvin muotoiltuja tai miten vakavasti nuoret suhtautuivat vastauksiinsa. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 188–192.) Kysymysten onnistumisen olisi voinut

testata pyytämällä jotakuta vastaamaan siihen ennen sen antamista nuorille. Emme ehtineet tehdä tätä testausta, minkä takia jotkut kysymykset eivät saaneet yhtä kattavia vastauksia.

Lomakehaastattelulla voi tutkia ilmiöitä sekä hakea vastauksia erilaisiin ongelmiin. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 74). Tässä tapauksessa tutkimme opitun sisältöjä. Halusimme kartoittaa isosten tietämystä ja mielikuvia lähetystyöstä, sen merkityksistä ja perusteluista, tekijöistä, keinoista ja kohteista sekä sitä, mikä on edistänyt nuorten oppimista. Kyselyssä oli kahdeksan avointa kysymystä. Päädyimme tekemään avoimia kysymyksiä, joissa ei ole vastausvaihtoehtoja, vaan tyhjät viivat vastauksille. Emme halunneet tarjota nuorille valmiita vastausvaihtoehtoja vaan selvittää, mitä he todella tiesivät. Näin varmistimme, että vastaukset tulivat nuorilta itseltään. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 193, 196.)

Valmistellessamme kysymyksiä haastattelua ja lomaketta varten pyrimme muotoilemaan kysymykset siten, etteivät ne vaikuttaneet liian koemaisilta tai siltä, että niihin voi vastata oikein tai väärin. Välttääksemme johdattelevia kysymyksiä emme miettineet etukäteen liian tarkasti, mitä halusimme vastauksista selviävän. Koska emme voineet vaikuttaa vastausympäristöön, halusimme varmistaa, ettei kyselylomake saanut nuoria tuntemaan itseään tietämättömiksi, vaikka he eivät olisikaan osanneet vastata. Näin tuimme niin isoskoulutuksen kuin lähetystyön periaatteita.

Kysely tehtiin yhteensä 91:lle isoskoulutuslaiselle, joista 43 oli LNAK1:a, 21 LNAK2:a, 23 LNAK3:a ja 4 LNAK4:a tai vanhempaa. Vastaajat kattoivat siis lähes puolet isostoimintaan kautena 2014–2015 osallistuneista. LNAK1 ja LNAK3 vastasivat kyselyyn koulutusleirillä Järvenpään seurakunnan leirikeskuksessa Mäntsälässä maaliskuussa 2015 seurakunnan työntekijöiden valvonnassa. LNAK2 ja LNAK4 vastasivat kahta viikkoa myöhemmin samoissa olosuhteissa opinnäytetyön toisen tekijän opastamana.

Alkuvaiheessa harkitsimme myös sen tutkimista, miten nuorten näkemykset lähetystyöstä muuttuivat koulutusvuosien kuluessa. Se olisi vaatinut

pitkittäistutkimuksen, jossa seurataan samoja nuoria koulutuksen eri vaiheissa. Silloin aineistoa olisi pitänyt alkaa kerätä ainakin kolme vuotta aiemmin, jolloin koulutuksessa nyt pisimmällä olleet nuoret olivat koulutuksensa alussa. Koska keräsimme aineistoa vain yhtenä ajankohtana, kyseessä on poikittaistutkimus. (Jyrkämä 2005, 147–150.) Emme siis voineet verrata eri ikäryhmien vastauksia toisiinsa kovin paljoa, koska emme voineet tietää, millaisia heidän mielikuvansa olivat aiemmin olleet. Tutkimuksen avulla voitiin selvittää ainoastaan, miten eri vaiheissa koulutusta olleiden näkemykset poikkesivat toisistaan tutkimuksen toteutusajankohtana.

Tutkimuksen luotettavuutta voidaan tarkastella eri tavoin. Yksi niistä on tulosten toistettavuus eli se, voitaisiinko samat vastaukset saada uudestaan. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 226.) Tämä tutkimus käsittelee tietyn ihmisjoukon ajatuksia tietyssä hetkessä ympäristössä, joka muuttuu hieman joka vuosi. Emme voisi kysyä samoja kysymyksiä samoilta ihmisiltä ja olettaa saavamme samat vastaukset, koska heidän näkemyksensä ovat ajan myötä muuttuneet. LNAK:ssa olisi silloin eri ihmisiä kuin tutkimuksen toteuttamisajankohtana, ja lähetystyötä on saatettu käsitellä heidän kanssaan eri tavalla, joten vastaukset olisivat varmaankin jossain määrin erilaisia. Kuitenkin, ellei koulutuksen sisältöjä ole muutettu radikaalisti, vastausten sisältöjen pitäisi olla pääpiirteiltään samat.

Validius tarkoittaa valittujen menetelmien sopivuutta. Käytimme eri menetelmiä eri tarkoituksiin. Käytimme havainnointia nähdäksemme, mitä LNAK:ssa todella tapahtui, haastattelua selvittääksemme vastaavan työntekijän ajatuksia ja mielipiteitä syvemmin, ja kyselyä selvittääksemme suuremman ihmisjoukon näkemyksiä vertailukelpoisesti. Tällaisesta monien menetelmien rinnakkaiskäytöstä käytetään sanaa triangulaatio, ja se lisää tutkimuksen luotettavuutta. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 227–228.)

Tutkimuksen luotettavuuteen liittyy myös sen eettisyys. Eettinen sitoutuneisuus ohjaa hyvää tutkimusta ja toteutuu johdonmukaisesti läpi tutkimusprosessin. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 125–128.) Noudatimme läpi tutkimuksen sosiaalialan ja kristillisen kasvatuksen ammattietiikkaa, joka ohjasi tapaamme olla läsnä aineistonkeruutilanteissa ja kysymysten muotoilua lomaketta tehdessämme.

Säilytimme nuorten anonyymiuden, koska emme kysyneet heiltä muita tunnistetietoja, kuin vuosikurssin. Käsittelimme ja säilytimme kyselylomakkeita huolella, emmekä näyttäneet niitä ulkopuolisille. Tutkimuksen päätyttyä poistimme kaikki aineistoon liittyneet tiedostot kaikilta mahdollisilta alustoilta ja tuhosimme kyselylomakkeet.

3.2 Aineiston analyysi

Laadullisessa tutkimuksessa aineiston analysointi ei välttämättä ole suoraviivainen prosessi, jossa voi seurata valmiiksi määrättyjä vaiheita. Analyysimenetelmät valitaan aineiston ja tutkimuskysymysten mukaan, ja analysointi etenee hieman eri tavalla eri tutkimuksissa. Valitun menetelmän vaiheet saattavat edetä polveilemalla tai eri järjestyksessä kuin teoreettisissa ohjeissa. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997. 216–219.) Aineiston käsittelyssä käytimme aineistolähtöistä sisällönanalyysia, jossa analyysiyksiköt valitaan aineistosta ilman aiempaa harkintaa. Teorialähtöisessä analyysissa aineistoa käsitellään jonkin tunnetun teorian tai mallin mukaisesti. (Tuomi & Sarajärvi 2009. 95–97.)

Teoriassa aineistolähtöinen sisällönanalyysi etenee siten, että ensin aineisto luetaan ja sen sisältöihin perehdytään. Sitten siitä etsitään pelkistettyjä ilmauksia, eli kiinnostavia sanoja ja lauseita, joista poistetaan tutkimukselle epäolennainen. Pelkistetyt ilmaukset listataan ja niistä etsitään samankaltaisuuksia ja erilaisuuksia. Niitä yhdistetään, jolloin muodostuu alaluokkia, joiden yhdistämisestä syntyy yläluokkia. Yläluokat yhdistetään kokoavien käsitteiden muodostamiseksi. (Tuomi & Sarajärvi 2009. 108–113). Aineistolähtöisyys sopi tutkimukseemme, koska halusimme läpi prosessin korostaa aidosti nuorten omia käsityksiä sen sijaan, että olisimme verranneet niitä omiin teoriaan pohjautuviin käsityksiimme.

Kyselyaineiston keräämisen ja analysoinnin välissä oli muutama kuukausi, joiden aikana emme voineet tehdä tutkimusta, vaan se sai hautua. Aineiston analyysi alkoi perehtymällä täytettyihin kyselylomakkeisiin. Kiinnitimme huomiota tutkimuksen kannalta mielenkiintoisiin aiheisiin, eli konkreettisiin asioihin joita nuoret olivat LNAK:ssa oppineet. Olimme tehneet kyselylomakkeen siten, että sen kysymykset muodostivat jo joitakin selkeitä teemoja, kuten lähetystyön merkitykset, menetelmät ja tekijät. Aluksi järjestelimme paperit vuosikurssien mukaan.

Ensimmäisellä lukukerralla luimme yhden kysymyksen kerrallaan kaikista yhden vuosikurssin papereista, minkä jälkeen siirryimme samaan kysymykseen seuraavalla vuosikurssilla. Kun olimme lukeneet ensimmäisen kysymyksen vastaukset kaikilta vuosikursseilta, siirryimme seuraavaan kysymykseen, kunnes kaikki kysymykset oli käsitelty. Toisella lukukerralla luimme lomakkeet siten, että käsittelimme aina yhden kysymyksen kerrallaan yhden vuosikurssin kaikista papereista, kunnes olimme lukeneet vuosikurssin kaikki vastaukset kysymys kysymykseltä. Sitten siirryimme seuraavan vuosikurssin papereihin ja aloitimme taas ensimmäisestä kysymyksestä.

Ensimmäisellä lukukerralla olimme jo saaneet hyvän kuvan siitä, millaisia asioita vastauksista löytyi, joten toisella kerralla aloitimme jo teemoittelun, eli aineiston ryhmittelyn erilaisiin aihepiireihin. (Sarajärvi & Tuomi 2009, 93). Se tapahtui siten, että varasimme jokaista vuosikurssia varten tyhjän kyselylomakkeen, johon kirjoitimme mahdollisimman paljon tutkimuksen kannalta mielenkiintoisia asioita. Näihin muistiinpanoihin kertyi pelkistettyjä ilmauksia, joiden avulla pystyimme aloittamaan teemoittelun. Vaikka emme vielä pystyneet arvioimaan luotettavasti mainittujen asioiden määriä, saatoimme nähdä niiden välillä erilaisuuksia ja samankaltaisuuksia.

Kun aineistosta erotetaan ja merkataan kiinnostavat asiat, jotka kootaan erilleen muusta aineistosta, on kyse koodaamisesta. Koodaaminen ja koodimerkkien valitseminen tapahtuu tutkijoille sopivalla tavalla. Koodimerkit toimivat muistiinpanoina, joiden avulla aineistoa jäsennellään ja kuvaillaan. (Sarajärvi & Tuomi 2009. 92–93). Meidän tapauksessamme koodaaminen tapahtui

ympyröimällä erilaisilla väreillä eri sanoja ja ilmauksia, joita olimme kirjanneet muistiinpanolomakkeisiin.

Värikoodattuamme muistiinpanolomakkeet aloitimme kolmannen läpiluvun, jonka yhteydessä värikoodasimme varsinaiset kyselylomakkeet. Teimme sen siten, että käsitelimme yhden tai muutaman koodin kerrallaan kaikista yhden vuosikurssin lomakkeista ja siirryimme sitten seuraavaan koodiin, kunnes kaikki yhden vuosikurssin paperit oli koodattu kokonaan. Teimme koodauksen kullekin vuosikurssille erikseen, mutta käytimme samoja koodausyksiköitä läpi aineiston. Teimme monia tarkistuskierroksia, joiden avulla varmistimme, että jokaista vastausta (kuten tyhjät kohdat ja epäselvyydet) käsiteltiin jotenkin ja että kaikki tärkeä varmasti koodattiin ja tilastoitiin.

Kolmas kysymys, joka käsitteli lähetystyön keinoja ja menetelmiä, sai eniten erilaisia vastauksia ja toimii hyvänä esimerkkinä teemoittelun ja koodauksen toteutumisesta sen eri vaiheissa. Moni vastaaja kertoi koulujen, kaivojen ja kirkkojen rakentamisesta, rahan, vaatteiden ja ruoan keräämisestä tai lahjoittamisesta sekä lukutaidon ja Raamatun sisältöjen opettamisesta. Rakennukset, lahjoitukset ja opettaminen olivat selkeitä alakategorioita, joita yhdisti se, että ne olivat kaikki lähetystyön konkreettisia keinoja. Merkkasimme ne vihreän erilaisilla sävyillä. Kaikissa kysymyksissä tämä värikoodaus ei ollut yhtä yksinkertaista, mutta koska se oli alustavaa, se jousti analyysin edetessä.

Koodista riippuen tarkistimme sen esiintymisen joko yhden kysymyksen kohdalta tai koko paperista kuitenkin siten, että joka vastauksesta merkattiin jotain. Maininnat lähetystyön tekijöistä, keinoista tai kohteista merkattiin koko paperista, koska ne tarjosivat yhtä arvokasta tietoa riippumatta siitä, minkä kysymyksen alta ne löytyivät. Sen sijaan esimerkiksi auttamista/apua, joka oli yleisimpiä mainittuja lähetystyön merkityksiä, ei merkattu muualta kuin ensimmäisestä kysymyksestä (lähetystyön merkitys), koska sanaa käytettiin erilaisissa yhteyksissä usein muiden sanojen tukemiseksi (apua tarvitsevat, rahallinen auttaminen...)

Tästä erään LNAK1:n vastauksesta auttaminen tilastoitiin lähetystyön merkityksiin, ulkomaat, kehitysmaat ja Suomi tapahtumapaikkoihin ja vertaistukiryhmät ja ruoka-apu lähetystyön keinoihin.

Mitä lähetystyö mielestäsi tarkoittaa? Lähetystyö on auttamista. Lähetystyötä voidaan tehdä sekä ulkomailla että Suomessa. Ulkomaiden lähetystyö voi olla esimerkiksi kehitysmaiden apua, ja kotimaassa se voi olla erilaisia vertaistukiryhmiä tai ruoka-apua. (LNAK1)

Aineiston koodaamisen jälkeen aloitimme kvantifioinnin, joka tapahtui samaan aikaan lopullisen teemoittelun kanssa. Kvantifiointi tapahtui laskemalla pelkistettyjä ilmauksia, kuten kirkkojen rakentaminen ja rahan lahjoittaminen, ja tekemällä niistä iso Excel-taulukko. Eri värisävyillä koodatut pelkistetyt ilmaukset muodostivat alakategorioita, jotka yhdistyivät värien mukaan yläkategorioiksi. Asumukset, vesipisteet ja kirkot ovat rakennuksia, kun taas raha, vaatteet ja lelut ovat lahjoituksia. Rakennukset (oliivinvihreät) ja lahjoitukset (sammalenvihreät) ovat lähetystyön keinoja (vihreän sävyt).

Lähetystyön keinot muodostivat suurimman yläkategorian. Muut kategoriat olivat kyselylomakkeen mukaisesti lähetystyön merkitykset, sen tekemisen syyt, sitä tekevät ihmiset, siitä hyötyvät ihmiset, paikat joissa sitä tehdään ja keinot, joilla nuoret voivat itse tehdä lähetystyötä. Viimeinen kysymys, joka käsitteli oppimista edistäneitä keinoja, käsiteltiin erikseen, koska se muodosti selkeästi oman kokonaisuutensa. Aineistosta nousi kaksi yllättävää aihetta, jotka käsiteltiin ja kvantifioitiin erikseen niiden ilmettyä myöhemmin. Nämä aiheet olivat erilaiset järjestöt, joita nuoret mainitsivat sekä hengellisten tai kristillisten teemojen saamat maininnat. Nämä muodostivat omat yläkategoriansa.

Yläkategoriat yhdistyivät tekstintuottamisen alkuvaiheessa siten, että lähetyksen merkitykset ja syyt sekä hengellisyyden käsittely muodostivat yhden mielekkään kokonaisuuden ja lähetystyön keinot, niin yleiset kuin nuorten omat, muodostivat toisen. Lähetystyötä tekevät ja sitä vastaanottavat yhdistyivät kohdepaikkojen ja järjestöjen kanssa kolmanneksi, ja oppimismenetelmät pysyivät loppuun asti omana lukunaan. Tutkimustulosluvun alaluvut muodostuivat näistä kokonaisuuksista, kun niitä peilattiin teoriaan.

3.3 Tutkimuksen toteutusympäristö

Havainnoinnin ja haastattelun tarkoitus oli antaa taustatietoa tutkimuksen toteutusympäristöstä eli LNAK:sta ja siitä, mitä lähetystyöstä pyrittiin opettamaan. Saamiemme tietojen perusteella teimme kyselylomakkeen, jonka avulla keräämiämme vastauksia pidimme varsinaisena tutkimusaineistona. Koska havainnointi ja haastattelu olivat taustatutkimuksen välineitä, joihin kyselyn tuloksia peilattiin, käsittelemme niissä ilmenneitä asioita tässä, erillään varsinaisista tutkimustuloksista.

Haastattellessamme lähetyssihteeri Kotajärveä (2015) hän kertoi lähetystyön olevan ihmisen kokonaisvaltaista auttamista. Rakennetaan esimerkiksi kehitysmaihin kouluja, sairaaloita ja kaivoja tai ollaan tekemässä julistustyötä sekä ollaan ihmisten henkisenä tukena. Hänen mielestään lähetystyötä ja kansainvälistä diakoniaa ei voi erottaa toisistaan, sillä ero niiden välillä on pieni. Työssään hän puhuu lähinnä ulkomailla tehtävästä lähetystyöstä, eikä sen vuoksi koe tekevänsä lähetystyötä keskustellaan kristinuskoon liittyvistä asioista kirkkoon kuulumattoman suomalaisen kanssa. Kyse on silloin tiedonvälittämisestä, kohtaamisesta tai monikulttuurisesta työstä.

Kotajärvi puhuu työssään paljon siitä, mitä lähetystyö on ulkomailla. Hän käy puhumassa eri-ikäisille lapsille ja nuorille aiheesta. Työhön kuuluu myös monta muutakin asiaa, kuin vain puhuminen ala- ja yläkouluikäisille. Hän järjestää esimerkiksi diakoniatyön kanssa yhteiset adventti- ja kevätmyyjäiset, kohtaa eri-ikäisiä ihmisiä, lapsista vanhuksiin, erilaisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa sekä on päässyt käymään monissa lähetyskohteissa. Monen lähetyssihteerin työhön kuuluu maahanmuuttajatyö, mutta hänen työtehtäviinsä se ei kuulu.

Lähetyssihteerin monista työtehtävistä tärkeimpiä on lähetyskasvatus, jota tapahtuu Järvenpään seurakunnassa monessa ikäluokassa. Tämän työmuodon kautta tavoitetaan 80–100 prosenttia esikouluikäisistä sekä ensimmäisen ja

kuudennen luokan oppilaista. Rippikouluikäisistä tavoitetaan noin 90 prosenttia. Rippikoululaisten lähetyskasvatukseen kuuluu diakoniatyön ja lähetyksen päivä, eli Ledi. Ledi on noin kaksi tuntia kestävä rippikoulutapahtuma, jossa käsitellään sekä diakonia- että lähetystyötä Järvenpään seurakunnassa. Tämän lisäksi rippikouluihin on tehty lähetystyöteemainen rastirata, jota seurakunnan työntekijät saavat halutessaan käyttää opetuksessaan. Varauslistojen mukaan yli puolet kesän leireistä käy rastiradan läpi. Näiden tietojen pohjalta isokoulutuksessa käsitellään lähetystyötä eri vuosikursseilla. Lähetys sihteeri vastaa myös lähetystyön käsittelystä isokoulutuksessa. (Kotajärvi 2015.)

Kotajärvi käy vuosittain opettamassa joitain LNAK-ryhmiä. Sisältö vaihtelee riippuen siitä, mikä vuosikurssi on kyseessä. Ensimmäisenä isokoulutusvuonna hän kertaa jo rippikoulussa opittuja asioita (esimerkiksi lähetyksenkäskyn) sekä kertoo kuvia apuna käyttäen Nepalista, miten kristinusko näyttäytyy ja miten lähetystyötä siellä tehdään. Opetuskerta pidetään viikonloppuleirillä, missä teemana ovat varhaisnuorten leirit ja kerhot. Yleensä aihetta käsitellään LNAK1:ssa ja LNAK4:ssa, mutta tutkimuksen toteutusvuonna myös LNAK2:ssa. (Kotajärvi 2015.)

Kävimme havainnoimassa LNAK2:n opetuskertaa. Kotajärvi käytti jonkin verran erilaisia opetusmenetelmiä. Pääasiassa hän puhui ja nuoret kuuntelivat. Hänellä oli myös diaesitys, jossa hän hyödynsi erilaisia kuvioita ja valokuvia elävistä esimerkeistä ja tapauksista ympäri maailmaa. Hän käytti myös yhtä ryhmätyömenetelmää. Kotajärvi aloitti opetuksen kertomalla lähetystyön lähtökohdista eli siitä, että lähetystyö perustuu kaste- ja lähetyksenkäskyyn. Hän kertoi sanan julistamisen, joko seurakunnan sisällä tai ulkomailla, olevan kirkon tehtävä.

Kotajärvi kuvasi Järvenpään seurakunnassa tehtävän lähetystyön rakenteita kuvion avulla. Kuviossa oli kolme osin päällekkäistä ympyrää, joista ensimmäinen tarkoitti lähetykskasvatusta, toinen varainhankintaa ja kolmas nimikkotyötä. Lähetykskasvatus tarkoittaa kouluissa, rippikoulussa ja aikuiskoulutuksessa sekä kolehtipuheissa tapahtuvaa lähetystyöstä kertomista. Varainhankinta merkitsee keinoja, joilla ulkomaisiin kohteisiin kerätään rahaa. Näitä keinoja ovat

seurakunnan kirpputorit, Yhteisvastuu-keräykset, lähetysmyyjäiset ja muut erilaiset tapahtumat sekä kolehti. Nimikkotyö tarkoittaa ulkomaisilla lähetyskentillä Järvenpään seurakunnan nimikkolähettiläiden tekemää työtä.

Jokainen seurakuntalainen tekee lähetystyötä muodossa tai toisessa: kaksi prosenttia kirkollisverosta menee lähetystyön tukemiseen. Lähetysjärjestöjen kautta raha menee esimerkiksi Angolan ja Namibian stipendiaattien tukemiseen. Nuoret näkivät kuvia näistä stipendiaateista ja kuulivat heidän elämästään ja siitä, miten heitä tuetaan lähetystyöllä. Stipendit ovat nykyaikainen lähetystyön muoto, jolla tuetaan yksittäisten ihmisten tiettyjä elämänalueita, kuten koulutusta.

Kotajärvi käytti eräästä rippikoulumateriaalista löytämänsä tehtävää, jossa hän pyysi nuoria parin kanssa miettimään, mitä on hyvä elämä ja mitä siihen tarvitaan. Hetken päästä hän keräsi nuorten mielteitä fläppitaululle. Nuorten mielestä hyvään elämään vaaditaan läheisiä, fyysistä ja psyykkistä terveyttä ja turvallisuutta, puhdasta vettä ja ruokaa, hyvä hygienia ja elintavat, onnellisuutta, (ilmainen) koulu, vapautta ja sisältöä, yleistä hyvinvointia ja turvallisuutta ilman sodanpelkoa. Kotajärvi kertoi lähetystyöllä tuettavan näitä kaikkia asioita eli edistettävän hyvää elämää.

Seuraavaksi Kotajärvi näytti valokuvia Afrikasta ja kertoi samalla köyhyyden syvenemisestä ja ettei lähetystyön resursseilla voida tällä hetkellä taata pitkäaikaista selviytymistä, vaan ihmiset pääsevät vain seuraavaan päivään asti. Hän kertoi myös omista kokemuksistaan Namibiassa, missä hän oli jakamassa ruokaa slummien lapsille, sekä aivan ruohonjuuritason työstä, kuten siitä, että lähetystyöntekijöiden on aloitettava työnsä paikallisen kielen opettelulla.

Koulutuskerralla käsiteltiin useita lähetyskohteita ja niitä, jotka lähetystyötä tekevät ja jotka siitä hyötyvät sekä lähetystyön konkreettisia keinoja. Lähetystyötä ei tehdä ainoastaan kristittyjen parissa. Kristittyjen ja muslimien välille rakennetaan rauhaa Tansaniassa, jossa Katri ja Visa Kuusikallio ovat toimineet vuodesta 2013. Siellä kaivojen rakentaminen mahdollistaa tyttöjen koulunkäynnin, sillä heidän ei enää tarvitse hakea vettä pitkien matkojen päästä. Kirkon lukutaitoluokan käyneet pärjäävät muita paremmin ranskankielisessä

koulussa. Lisäksi lähetystyössä opetetaan hellantekoa, mikä tekee ruoanlaitosta helpompaa, turvallisempaa ja tehokkaampaa. (Kotajärvi 2015.)

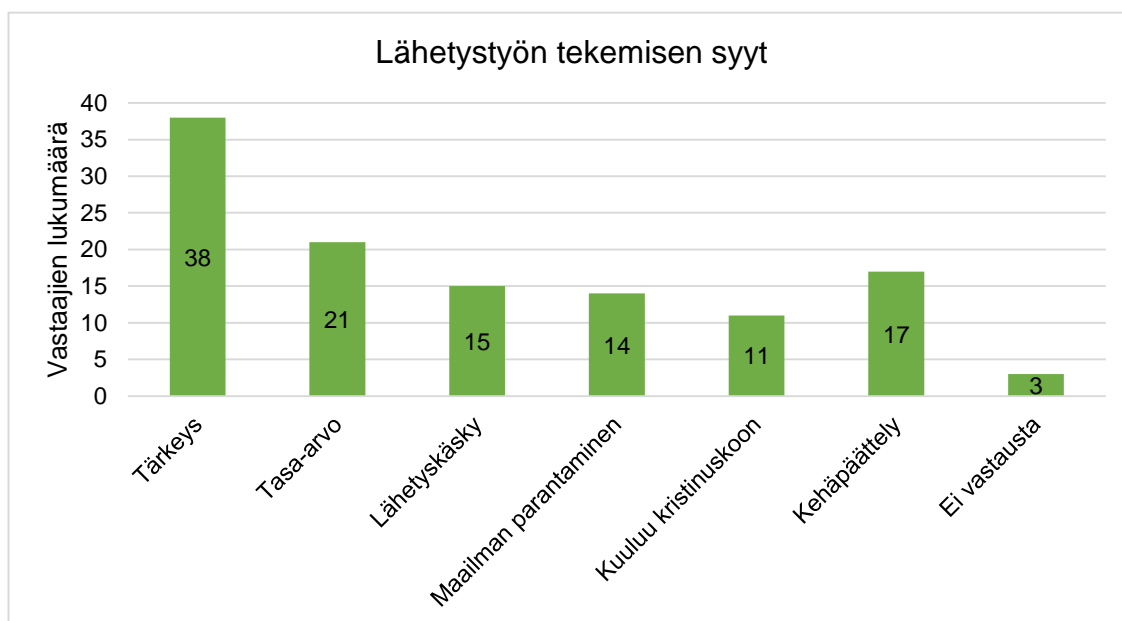
Kotajärvi kertoi myös Nepalissa toimivista Sara ja Prakash Dhakalista. Prakash on syntynyt Nepalissa ja on ollut Suomen Lähetysseuran kummilapsi ja stipendiaatti. Nepalissa kristityt ovat vähemmistö, joten kirkon koulutustuki mahdollistaa maaseudulla asuvien kristittyjen koulunkäynnin. Näin tuetaan myös vammaisten lasten koulunkäyntiä, kuten toisen Prakashin, jolla ei ole jalkoja ja jota koulutustuki on auttanut. Pohjois-Thaimaassa monet ihmiset ovat saaneet uusia mahdollisuuksia lähetysjärjestöjen stipendiaatteina. Järvenpään seurakunta auttaa paikallisia rakentamaan omaa kirkkoa, joka suomalaisnuoren silmin nähtynä vaikuttaa hyvin vaatimattomalta. (Kotajärvi 2015.)

4 TUTKIMUSTULOKSET

4.1 Lähetystyön merkitys

Isoskoulutettaville nuorille tehdyssä kyselyssä kysyttiin, mitä lähetystyö nuorten mielestä tarkoittaa. Vastauksista nousi esille selkeästi kaksi asiaa, jotka olivat auttaminen ja kristinuskon levittäminen. Useimmat mainitsivat vähintään toisen näistä kahdesta ja monet mainitsivat molemmat. Noin kaksi kolmasosaa vastaajista kertoi lähetystyön tarkoittavan kristinuskon levittämistä ja useampi kuin neljä viidestä kertoi sen olevan auttamista. Muita mainittuja lähetystyön merkityksiä olivat opettaminen, maailmanparantaminen sekä diakonia, jotka saivat muutamia hajamainintoja.

Kahden ensimmäisen vuoden koulutettavat mainitsivat auttamisen useammin kuin kristinuskon levittämisen. Kolmannen vuosikurssin kohdalla tilanne muuttui, kun kristinuskon levittäminen nousi hieman auttamista yleisemmäksi. Ensimmäisen vuoden koulutettavista hieman yli puolet mainitsi kristinuskon levittämisen, kun taas auttamisen mainitsivat melkein kaikki. Toisen vuoden koulutettavilla tulokset olivat lähes samat. Kolmannen vuoden koulutettavilla kristinuskon levittäminen mainittiin kaksi kertaa useammin kuin auttaminen. Lähes jokainen heistä mainitsi ainakin toisen. LNAK4:sta kolmasosa mainitsi kristinuskon levittämisen ja puolet auttamisen.

KUVIO 1. Lähetystyön tekemisen syyt. Nuorten mielestä lähetystyön tekeminen perustuu lähetyskäskyyn ja kuuluu kristinuskoon. Lähetystyö on tärkeää, koska se edistää tasa-arvoa ja parantaa maailmaa.

Kysymys lähetystyön tekemisen syistä sai monenlaisia vastauksia. Melkein puolet vastaajista ilmaisi lähetystyön olevan tärkeää syystä tai toisesta. Näitä syitä olivat esimerkiksi ihmisten halu tehdä lähetystyötä sekä ihmiset, jotka tarvitsevat apua. Noin viidesosa mainitsi lähetystyön syyksi tasa-arvon edistämisen, mikä näkyi sekä yhtäläisten, hyvien elinolojen tavoitteluna että yhtäläisinä mahdollisuuksina kuulla Jumalan sanaa. Vajaa kuudesosa vastaajista mainitsi maailman parantamisen yhdeksi lähetystyön syyksi. Reilu kymmenesosa kertoi lähetystyön kuuluvan kristinuskoon. LNAK1:en kanssa Kotajärvi käy läpi lähetyskäskyä. Kuitenkin heistä alle neljäsosa mainitsi lähetyskäskyn kysyttäessä, miksi lähetystyötä tehdään. LNAK2:sta lähetyskäskyn mainitsi kolme ja LNAK3:sta yksi. Neljästä LNAK4:sta kolme mainitsi lähetyskäskyn.

Kolmasosa vastaajista jätti huomiotta lähetystyön kristillisen puolen, vaikka muutama heistä osasi kertoa, että lähetystyötä tehdään seurakunnan kautta. Muuten heidän vastauksensa keskittyivät lähetystyön konkreettiseen auttamispuoleen ja olisivat yhtä hyvin voineet kuvata kehitysapua. Tämä päti erityisesti LNAK1:iin, joista puolet ei maininnut kristillisyyttä. Puute väheni mitä vanhempi vuosikurssi oli kyseessä. Vajaan neljänneksen vastauksissa

kristillisyys näkyi ainoastaan lähetystyön määrittelyssä siten, että lähetystyö on (auttamisen ohella) kristinuskon levittämistä. Melkein puolet vastaajista käsitteli kristinuskoon liittyviä teemoja enemmän.

Vastaajista 17 antoi toiseen kysymykseen vastauksen, jossa he toistivat ensimmäisen kysymyksen kohdalla kertomiaan asioita. Monet näistä vastauksista muistuttivat vastauksia, joissa kerrottiin lähetystyön tärkeydestä, mutta me teimme niiden välille eron. Jos vastaaja mainitsi lähetystyön olevan auttamista, jota tehdään koska apua tarvitsevia halutaan auttaa, se kertoi mielestämme lähetystyön tärkeydestä. Jos vastaajan mukaan lähetystyö tarkoittaa auttamista, jota tehdään, jotta apua tarvitsevia autettaisiin, tilastoimme vastauksen tietynlaiseksi kehäpäättelyksi.

Mitä lähetystyö mielestäsi tarkoittaa? Jumalan sanoman viemistä eteenpäin ja auttamista.

Miksi lähetystyötä mielestäsi tehdään? Jotta voidaan auttaa apua tarvitsevia ja voidaan levittää kristinuskon sanomaa. (LNAK1)

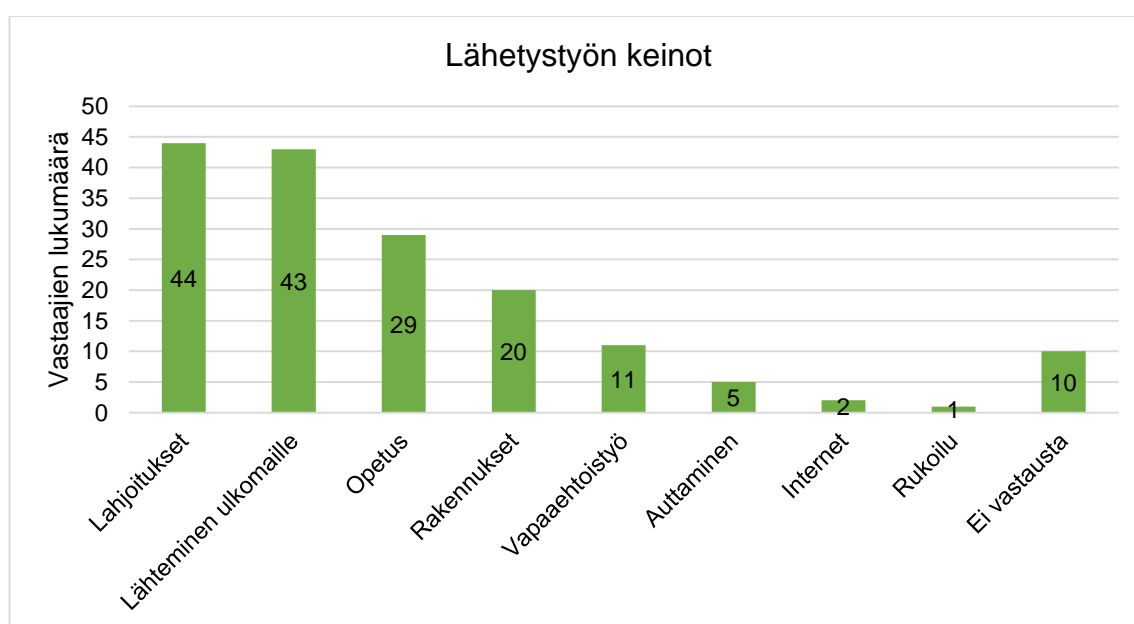
Tällaisiin vastauksiin voi vaikuttaa vastausympäristö, vastaajan ikä tai motivaatio. Porkan tutkimuksen tulokset osoittavat, että nuoret olivat usein isosina siksi, että pääsisivät toteuttamaan hyvän leirin nuoremmilleen. Lisäksi isostoiminnan positiivinen kuva lisäsi halukkuutta osallistumiseen. Myös omien sosiaalisten taitojen kehittäminen oli nuorille motivoivaa, kuten ryhmänohjaaminen sekä uusien ystävyysuhteiden luominen. Harvempi nuori lähti isoseksi oppiakseen itse lisää uskonasioista. (Porkka 2009, 317–318.)

Nuorten mielestä lähetystyö tiivistyy auttamiseen ja kristinuskon levittämiseen, joista auttaminen on selkeästi olennaisempi varsinkin nuorempien mielestä. Varttuneemmat nuoret olivat ymmärtäneet lähetystyön uskonnollisen luonteen paremmin ja nostaneet kristinuskon levittämisen yhtä tärkeäksi kuin auttamisen. Lähetyskäskyä käsitellään nuorten kanssa useaan otteeseen, joten sillä on varmasti vaikutusta nuorten käsityksiin, joissa levitetään uskoa ja opetuksia. Jeesus kääkee tekemään kaikki kansat opetuslapsikseen ja opettamaan heille opetuksiaan, jotka tiivistyvät armoon ja lähimmäisenrakkauteen.

Nuorten mielestä lähetystyö on tarpeellista, sillä se edistää ihmisten yhdenvertaisuutta ja parantaa heidän elinolojaan. Reilu kymmenesosa heistä ymmärsi lähetystyön oleva olennainen osa kristinuskoa. Lähetystyön tarkoitus on tuoda Jumalan valtakuntaa lähemmäs ihmisiä, mikä tapahtuu maailmaa parantamalla. (Spencer 2011, 154). Vaikka vähemmistö vastaajista käsitteli lähetyskäskyä ja lähetystyön kuulumista kristinuskoon, kristilliset arvot, kuten tasa-arvo, armo ja lähimmäisenrakkaus näkyivät vahvasti. Nuorilla ideologia ja arvot ovat vasta kehityksessä, joten niiden perustat ovat usein epäselvät. (Raitanen 2005, 195). Ne saavat vaikutteita monesta lähteestä, joihin kuuluvat kavereiden ja koulun lisäksi isoskoulutus ja seurakunnan nuorisotyö.

4.2 Lähetystyön keinot

Kysyttäessä, miten lähetystyötä tehdään, nuoret kertoivat hyvin monenlaisista keinoista. Kaksi kolmasosaa vastauksista käsitteli Suomessa toteutettavia keinoja, ja melkein kaikki vastaajat käsittelivät ulkomailla tehtäviä asioita. Sekä ammattilaisten tekemä työ että vapaaehtoistyö oli huomioitu. Avunsaajien erilaisiin tarpeisiin vastaavia keinoja käsiteltiin monipuolisesti.

KUVIO 2. Lähetystyön keinot. Keinot jakaantuivat lahjoituksiin, ulkomaille lähtemiseen, opetukseen, rakennuksiin, vapaaehtoistyöhön, auttamiseen, internettiin ja rukoiluun. Viittä ensimmäistä käsiteltiin aineistossa laajemmin.

Lähes puolet nuorista mainitsi lahjoitukset. Heistä kolme neljästä mainitsi erilaiset rahakeräykset. Muita lahjoitettavia asioita olivat vaatteet ja tavarat. Kolme LNAK1:sta mainitsi kolehtiin antamisen lähetystyön keinoksi. Lahjoitettavan rahan käyttökohteiksi mainittiin ruoka, lääkkeet, terveydenhuolto ja koulu, jotka saivat neljästä neljääntoista mainintaa. LNAK1:t mainitsi kaikki lahjoituskeinot, koska heitä oli eniten. LNAK2:t ja LNAK3:t luettelivat myös monia eri keinoja, mutta eivät aivan kaikkia. Mainitsematta jäivät kolehdin lisäksi tavaralahjoitukset sekä terveydenhuollon ja koulujen rahallinen tukeminen. LNAK4:t eivät eritelleet lahjoitusten kohteita, mutta puolet heistä mainitsi lahjoitukset lähetystyön menetelmänä, ja yksi mainitsi esimerkkinä vaatelahjoitukset.

Hieman yli viidesosa mainitsi erilaiset rakennukset, joita lähetystyön yhteydessä voidaan rakentaa. Puolet heistä mainitsi vesipisteet ja koulut, ja lähes yhtä moni mainitsi kirkkojen rakentamisen. Myös asumusten, sairaaloiden ja teiden rakentaminen saivat yhdestä kolmeen mainintaa. Melkein puolet vastaajista mainitsi lähetystyön keinoksi lähtemisen ulkomaille lähetyskentälle. Kaksi vastaajaa mainitsi, että lähtijän on opeteltava paikallinen kieli. Viiden vastaajan mukaan paikallisten kanssa keskusteleminen sekä kastaminen ovat lähetystyön keinoja. Yksi vastaaja mainitsi rukouksen lähetystyön keinoksi. Muutama nuori kertoi lähetystyön osallistavuudesta ja siitä, että ihmisiä kutsutaan liittymään seurakuntaan vapaaehtoisesti.

Kolmasosa vastaajista mainitsi lähetystyön keinoiksi opettamisen. LNAK1:sta kolmasosa, LNAK2:sta viidesosa ja LNAK3:sta melkein puolet mainitsi opettamisen. Huomattavasti yli puolet näistä mainitsi opetuksen sisällöksi kristinuskoon kuuluvia aiheita, kuten Jeesuksen opetukset, Raamatun sisällöt ja Jumalan olemuksen. Muita opetuksen sisältöjä olivat erilaiset neuvot, sairauksista tiedottaminen, lukutaidon edistäminen sekä paikallisten kouluttaminen erilaisiin tehtäviin, jotta he voivat ylläpitää uusia rakenteita

lähetystyöntekijöiden lähdettyä. LNAK4:lta ei tullut yhtään mainintaa opettamisesta.

Miten lähetystyötä tehdään? Autetaan köyhiä, rakennetaan kirkkoja, annetaan opetusta, kastetaan ihmisiä. (LNAK3)

Yksitoista vastaajaa mainitsi tässä kohtaa joitakin vapaaehtoistyön muotoja, jotka olivat kirpputorit, vertaistukiryhmät, kummitoiminta, erilaiset tapahtumat, keskustelu sekä etsivä nuorisotyö, joista kukin sai yhdestä kolmeen mainintaa. Diakonian mainitsi viisi vastaajaa. LNAK1-3:t mainitsivat yhden tai kaksi vapaaehtoistyön muotoa, kun taas LNAK4:t mainitsivat neljä muotoa. Kysymyksen asettelu saattoi olla joillekin vastaajille epäselvä, sillä kymmenen vastaajaa ei osannut vastata kysymykseen, vaan joko jätti kohdan tyhjäksi tai vastasi puutteellisesti.

Miten lähetystyötä tehdään? Jotenkuten. (LNAK1)

Kysyimme myös miten nuoret itse voisivat tehdä lähetystyötä. Yleisin vastaus oli tässäkin erilaiset lahjoitukset, jonka mainitsi yli puolet vastaajista. Eri lahjoitettavia asioita olivat raha, vaatteet, tavarat, lelut ja kolehti. Yhteisvastuukeräys mainittiin vain kerran huolimatta siitä, että sitä käsitellään koulutuksessa eri vuosikursseilla. Neljäsosa vastaajista kertoi erilaisista vapaaehtoistyön muodoista, joita olivat erilaiset tapahtumat ja kirpputorit sekä joulukorttien tekeminen ja jakaminen. Kuudesosa vastaajista kertoi voivansa tehdä lähetystyötä puhumalla ihmisille. Puheenaiheita olivat kirkko ja usko, sekä yhden LNAK2:n mukaan isokoulutus. Kaksi LNAK3:a mainitsi rippikoulussa toimimisen olevan tietynlaista lähetystyötä.

Muutama vastaaja kertoi myös erilaisista arkisista lähetystyön menetelmistä, joita olivat kummilapsen tai kirjekaverin hankkiminen, kirkkoon kuuluminen sekä ristiriipuksen pitäminen. Kuudesosa mainitsi tässäkin kohtaa auttamisen, mutta sen keinoja ei mainittu sen tarkemmin. Reilu kymmenesosa vastaajista kertoi, että voisi itsekin lähteä lähetyskentälle. Raha- ja vaatelahjoituksia lukuun ottamatta suurin osa vastauksista vaikutti epärealistisilta tai teoreettisilta, ikään kuin "näin voisin tehdä, mutta tuskin teen". Niistä yhdestätoista nuoresta, jotka sanoivat voivansa lähteä joskus lähetyskentälle, kovin moni tuskin tarkoitti sitä. Yksi vastaaja kertoi suoraan, ettei tiedä miten voisi itse tehdä lähetystyötä.

Yhteensä seitsemän vastaajaa jätti kokonaan vastaamatta kysymykseen. Moni vastaaja vaikutti epävarmalta vastauksensa suhteen, mikä näkyi ”ehkä” ja ”varmaan” -tyyppisinä ilmauksina. Jotkut laittoivat vastauksensa loppuun kysymysmerkkejä.

Nuoret kertoivat monipuolisesti lähetystyön keinoista ja menetelmistä. He huomioivat sekä Suomessa että ulkomaisilla lähetyskentillä tehtävät asiat ja ymmärsivät, että ne vaativat erilaisia keinoja. Lahjoituksia käsiteltiin monipuolisesti kertomalla sekä lahjoitettavia asioita että lahjoitusten käyttökohteita. Nuoret olivat sisäistäneet sen, että lähetystyötä tehdään tarpeeseen. Yhteisöihin kohdistuvan lähetystyön keinoista kerrottiin paljon, mutta yksilöihin keskittyviä keinoja ei kummitoimintaa lukuun ottamatta oikein löytynyt. Ainakin LNAK2:n koulutuksessa oli nimenomaan esitelty erilaisia henkilöitä ja kerrottu, miten lähetystyön avulla on helpotettu heidän elämäänsä.

Nimenomaan kristinuskoon liittyviä lähetystyön keinoja käsiteltiin hyvin vähän, pääasiassa uskonnonopetuksen ja kirkkojen rakentamisen sekä kastamisen ja rukouksen muodossa. Jos lähetystyöstä irrotetaan sen kristillinen ulottuvuus ja poistetaan sen suhde kirkkoon ja Jumalaan, jäljelle jää konkreettinen ihmisten ja yhteisöjen auttaminen eri puolilla maailmaa. Tällöin on kyse kehitysavusta. Toki lähetystyön keinot ovat pitkälti samanlaisia kuin kehitysavussa, mutta esimerkiksi sielunhoito ja Raamatun käännöstyö olisivat sopineet vastausten joukkoon ja korostaneet sitä, että kyse on nimenomaan lähetystyöstä. Nyt lähetystyön erityislaatuisuus kehitysapuun nähden tuntui jääneen epäselväksi monille vastaajille.

Nuorten vastaukset kuvastivat hyvin modernia lähetysnäkemystä, jonka mukaan lähetystyön tärkeä tehtävä on edistää yhteiskunnallista hyvinvointia, kuten koulutusta ja terveyttä, ja vähentää epätasa-arvoa ja sotien ja katastrofien aiheuttamia kärsimyksiä. Kuitenkin lähetystyön postmoderni tulkinta jää selvästi vähemmälle huomiolle. Tämä tulkinta korostaa välittämisen yhteisöjen muodostamista sekä Jumalan kokemista niin arkisessa toiminnassa kuin sanassa ja kristillisessä perinteessä. (Spencer 2011, 154, 181–182.) Tämä puute

saattaa johtua siitä, että opetuksessa käsitellään lähinnä lähetystyön konkreettista puolta.

4.3 Lähetystyön ihmiset

Kysymykseen, kuka voi tehdä lähetystyötä, valtaosa nuorista vastasi ”kuka vain”. Siitä huolimatta tarkemmassa erittelyssä kolmasosa vastaajista oli sitä mieltä, että lähetystyötä tekevät kirkon työntekijät, joiden kerrottiin olevan pappeja, lähetystyöntekijöitä ja diakoneja. Neljäsosan mielestä lähetystyötä voi tehdä myös seurakuntalainen. Kolmasosa vastaajista mainitsi erilaisia ominaisuuksia, joita lähetystyötä tekevällä on oltava. Puolet heistä oli sitä mieltä, että lähetystyötä tekevän on oltava halukas tehtäväänsä. Muutamien vastaajien mukaan motivaatiosta on apua. Joidenkin mukaan lähetystyötä tekevällä on oltava jonkinlaisia valmiuksia tai koulutusta ja omasta vahvasta uskosta on myös etua.

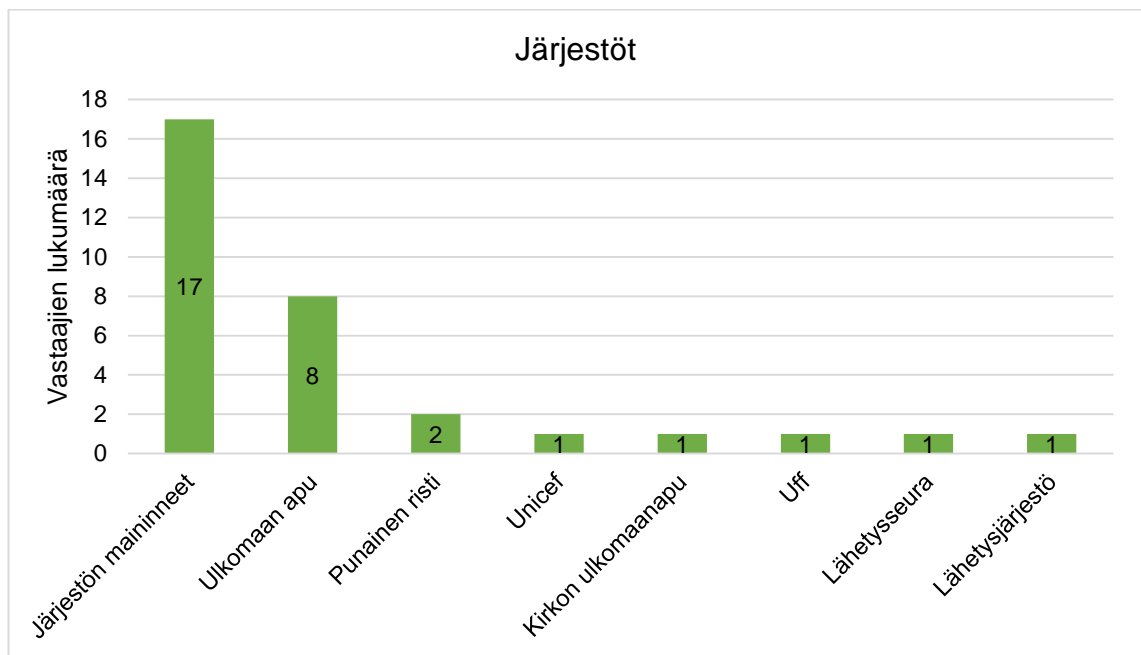
Neljäsosa nuorista kertoi seurakunnan jäsenten voivan tehdä lähetystyötä omassa elinpiirissään esimerkiksi vapaaehtoistyön muodossa. Yksi vastaaja pohti, onko lähetystyötä tekevän oltava kristitty. Useissa vastauksissa mainittiin sekä seurakunnan jäsenet että työntekijät. Vaikka suurimman osan mukaan lähetystyötä voi periaatteessa tehdä kuka vain, vastaajat tekivät eron seurakunnan työntekijöiden ja jäsenten tehtävien välille.

Kuka voi tehdä lähetystyötä? Kuka vaan koska rahaa voi lahjoittaa, mutta lähinnä konkreettisen avun perille vie lähetystyöntekijät.
(LNAK1)

Kuka vain kuka haluaa ja omalla tavallaan suuresti tai pienesti.
(LNAK3)

Lähetystyötä tekevät hyvin monenlaiset ihmiset erilaisissa ammateissa. Yleensä lähetyskentälle lähdetään omasta kutsumuksesta tekemään sitä, mitä kukin parhaiten osaa. Tämä voi tarkoittaa työtä varten opittuja tai muissa yhteyksissä omaksuttuja tietoja tai taitoja. Ainakin osa vastaajista oli jo rippikoulun yhteydessä kuullut eri ammattikunnista, jotka tekevät lähetystyötä, minkä vuoksi onkin erikoista, ettei niitä mainittu aineistossa lainkaan. Toisaalta rippikoulun

käymisestä oli nuorilla kulunut aikaa, joten he olivat ehtineet jo unohtaa siellä oppimiaan asioita. Kotajärvi on kerrannut rippikoulussa käytyjä asioita LNAK1:ssa. Kuitenkin myöhemmin koulutuksessa on käsitelty lähetystyötä usein nimikkolähettien toiminnan kautta, ja he ovat harvemmin muita kuin kirkon työntekijöitä.

KUVIO 3. Järjestöt. Osa vastaajista mainitsi erilaisia järjestöjä, jotka heidän mielestään tekevät lähetystyötä.

Vajaa viidesosa vastaajista mainitsi vastauksissaan erilaisia järjestöjä, joista puolet olivat lähetysjärjestöjä ja puolet kehitysapujärjestöjä. Lähetysjärjestöjä olivat Kirkon Ulkomaanapu, Suomen Lähetysseura ja ylipäätään lähetysjärjestöt. Myös UFF:n, Unicefin ja Punaisen ristin kautta kerrottiin tehtävän lähetystyötä, vaikka niillä ei ole kristillistä vakaumusta. Kehitysapu ja lähetystyö menevät siis sekaisin osalla nuorista, mistä kertoo myös aineistosta löytynyt sana "lähetysapu". Lisäksi kahdeksan vastaajaa mainitsi erilaisissa yhteyksissä ulkomaan avun, emmekä osanneet päätellä, tarkoittivatko he Kirkon Ulkomaanapua vai ylipäätään ulkomaille vietävää apua.

Viides kysymys, millaisten ihmisten parissa lähetystyötä tehdään, oli ilmeisesti vaikeasti muotoiltu, koska kymmenen vastaajan papereissa oli epäselvyyksiä. Kysymyksen tarkoitus oli kartoittaa, millaisia nuoret uskovat lähetystyön

“kohteina” olevien ihmisten olevan. Olisimme voineet muotoilla kysymyksen esimerkiksi “millaiset ihmiset ovat lähetystyön kohteita?” mutta emme halunneet käyttää ihmisistä sanaa “kohde”. Osa vastaajista luetteli lähetystyötä tekeviä (kuten papit) tai heidän ominaisuuksiaan (kuten auttavaisuus), kuten edellisessä kysymyksessä. Osa jätti kohdan täysin tyhjäksi. Monet kuitenkin mainitsivat muidenkin kysymysten kohdalla, millaisten ihmisten parissa lähetystyötä tehdään, joten siten saimme selville heidän näkemyksensä asiasta.

Yli viidesosa vastaajista oli sitä mieltä, että lähetystyötä voi tehdä kenen parissa vain. Sen lisäksi LNAK1-3:n vastauksista löytyi pitkä luettelo erilaisia ominaisuuksia ja ihmisryhmiä, joista suuri osa liittyi ihmisen taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen asemaan. Melkein puolet vastaajista, erityisesti LNAK1:t, mainitsivat apua tarvitsevat lähetystyön kohderyhmäksi. Noin puolet LNAK1-3:sta kertoi, että lähetystyötä tehdään köyhien, vähäosaisten ja puutteenaisten parissa. Muutama kolmelta ensimmäiseltä vuosikurssilta kertoi myös katastrofien uhreiksi joutuneiden, nälkää näkevien sekä huonoissa asuinoloissa elävien saavan apua lähetystyöltä. Lähetystyötä tarvitsevat monien vastaajien mielestä sellaiset ihmiset, jotka eivät pysty itse auttamaan itseään.

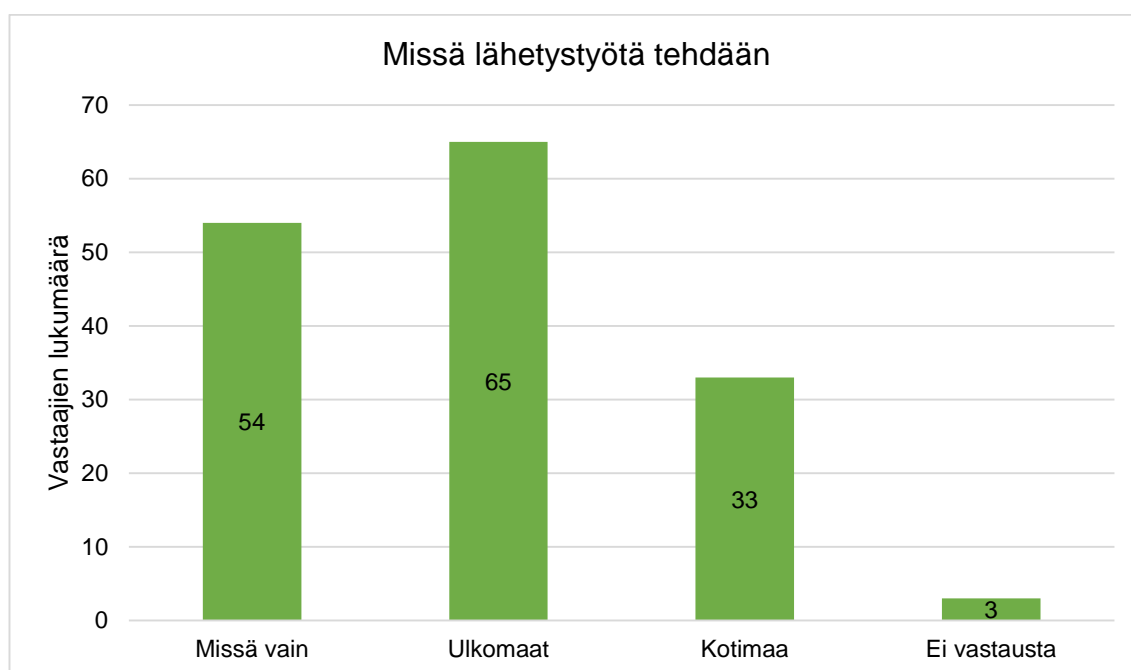
LNAK1-3:sta kymmenen kertoi lähetystyössä autettavan sairaita. Muita mainittuja ihmisryhmiä olivat vanhukset, lapset ja nuoret, naiset ja tytöt, vammaiset, orvot, lapsityöläiset, yksinäiset, erilaiset vähemmistöt ja muuten syrjityt. Nämä kaikki saivat yhdestä neljään mainintaa. Viisi vastaajaa kertoi lähetystyön “kohteiden” olevan aivan tavallisia ihmisiä; he voivat olla niin rikkaita kuin köyhiä.

Millaisten ihmisten parissa lähetystyötä tehdään? Monien erilaisten ihmisten. Köyhien, rikkaiden, surullisten, onnellisten... Mutta eniten apua tarvitsevien. (LNAK1)

LNAK4:t eivät ottaneet kantaa kohdehenkilöiden taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen asemaan. Kolmen vastaajan mukaan lähetystyötä voi tehdä kenen parissa vain ja heistä yksi korosti vielä apua tarvitsevien asemaa. Neljäs vastaaja otti kantaa uskontoon. Hänen mukaansa lähetystyötä tehdään niiden parissa, jotka eivät usko tai uskovat hyvin vähän. Alle kuudesosa kaikista vastaajista otti kantaa kohdehenkilöiden uskonnollisuuteen. Heistä suurin osa oli sitä mieltä, että lähetystyötä tehdään kristinuskosta tietämättömien tai ei-

kristittyjen parissa. Muutaman mukaan lähetystyötä tehdään myös kristittyjen parissa. Yhden vastaajan mukaan lähetystyötä kannattaa tehdä helposti kristinuskoon kääntyvien parissa.

Ensimmäisen vuoden isokset esittelivät monia eri ominaisuuksia, joita lähetystyön tukemilla ihmisillä on. Heitä oli muihin vuosikursseihin verrattuna niin paljon, ettei tämä ole ihme. Toisen vuoden isokset eivät maininneet yhtä monia ominaisuuksia ja ihmisryhmiä, mutta silti useita. Kolmannen vuoden isokset, joita oli suunnilleen yhtä monta, mainitsivat vielä vähemmän ominaisuuksia. Muutamia hajamainintoja lukuun ottamatta heidän vastauksensa keskittyivät lähinnä köyhiin ja apua tarvitseviin. Vanhimpien isosten vastauksista puuttuivat kaikki ihmisryhmiin ja ominaisuuksiin viittaavat maininnat. Tämä vaihtelu lueteltujen ominaisuuksien määrässä eri vuosikursseiden kesken voi selittyä sillä, että vanhemmat isokset ovat käsitelleet lähetystyötä useammin koulutuksen aikana ja ovat ehtineet oppia, ettei avun saaminen tai kirkkoon liittyminen ole riippuvaista yksilön ominaisuuksista.

KUVIO 4. Missä lähetystyötä tehdään? Moni vastaaja kertoi kysymyksen kohdalla lähetystyötä tehtävän missä vain, mutta mainitsi samalla tai muualla lomakkeessa ulkomaisen kohteen kuten Afrikan tai kehitysmaat.

Yli puolet nuorista oli sitä mieltä, että lähetystyötä voi tehdä missä vain. Heistä viidesosa tarkensi vielä, että missä vain missä tarvitaan. Muutama heistä pohti, että lähetystyötä kannattaa tehdä siellä missä se sallitaan ja että esimerkiksi Afganistanissa voi olla vaikea tehdä kristillistä lähetystyötä. Vaikka valtaosan mukaan lähetystyötä voi tehdä missä vain, suurin osa tarkensi vastaustaan. Kahden kolmasosan mukaan lähetystyötä tehdään ulkomailla, kolmasosan mukaan kotimaassa. Osa näistä vastauksista oli päällekkäisiä.

Missä lähetystyötä voi tehdä? Lähetystyötä voi tehdä esimerkiksi kaukomaille tai oman maan sisällä. Lähetystyötä voidaan tehdä missä tahansa ja milloin tahansa. Näkyvintä lähetystyö on kuitenkin kaukomaihin tehtävässä lähetyksessä. (LNAK4)

Ulkomaat mainitsevista kahdesta kolmasosasta yli puolet kertoivat kehitysmaista. Noin kuudesosa tarkensi kohteeksi Afrikan. Hajamainintoja LNAK1-3:lta saivat Haiti, Intia, Nepal ja Aasia. Kotimaan maininneista kaksi kolmasosaa kertoi, että lähetystyötä voi tehdä oman seurakunnan kautta. Muutama vastaajaa mainitsi, että internetissäkin voi tehdä lähetystyötä, mutta ei kertonut sen tarkemmin. Kolme jätti vastaamatta tähän kysymykseen. Mitä pidemmälle koulutuksessa mentiin, sitä useammin vastauksissa mainittiin ulkomaat. Vastaavasti kotimaainintojen määrä väheni koulutuksen edetessä.

Vaikka suuri osa nuorista kertoi lähetystyötä tehtävän missä vain, yleinen mielikuva koko aineiston perusteella vaikutti painottuvan ulkomaille. Kolmasosan mukaan lähetystyötä tehdään kehitysmaissa. Lähetystyötä todella tehdään kaikkialla, mutta se on näkyvämpää ulkomailla kuin kotimaassa. Nuorten mielikuvia lähetystyön painottumisesta ulkomaille tukivat LNAK:n sisältöjen lisäksi lähetysjärjestöjen ja kehitysapujärjestöjen toiminta ja näkyminen mediassa. Järjestöt järjestävät erilaisia mainos- ja keräyskampanjoita, joilla kerätään rahaa nimenomaan kehitysmaihin ja katastrofialueille.

4.4 Oppimisen keinot

Lopuksi kysyimme mikä lähetystyön käsittelyssä oli edistänyt nuorten oppimista. Kolmasosa jätti vastaamatta tai vastasi kysymyksen ohi, eli kertoi, mitä oli oppinut. Ilmeisesti kysymyksen muotoilu oli vaikea ja sen merkitys jäi monilla epäselväksi, koska LNAK1:sta puolet, LNAK2:sta neljäsosa ja LNAK3:sta kolmasosa ei vastannut halutulla tavalla. Kysymyksen ymmärtäneet luettelivat monia keinoja ja menetelmiä, jotka olivat edistäneet heidän oppimistaan. Parhaiten toimivat keinot, joissa joku muu kertoi omista, aidoista kokemuksistaan. Erilaiset kertomukset ja niitä täydentävät videot olivat suosituimpia menetelmiä. Niiden rinnalle nousivat kuvat ja diaesitykset. Keinot, jotka vaativat omaa aktiivista osallistumista, kuten yhteiset keskustelut ja kuuntelu, olivat myös suosittuja menetelmiä.

Myös aiheen kertaus sekä LNAK:iin liittyvät leirit ja niillä pidettävät rastiradat, sekä rippikouluun liittyvä Ledi-teemapäivä, jossa isokset ovat mukana, tukivat oppimista. Lisäksi erilaisten koulutuksen yhteydessä käytettyjen harjoitteiden, kuten maailmanvelkapelin, kerrottiin edistäneen oppimista. Kaksi nuorta kertoi, ettei ollut oppinut uutta, mikä voi johtua kertauksesta. He edustivat kahta ensimmäistä vuosikurssia, joilla kerrataan aiemmin rippikoulussa tai edellisellä vuosikurssilla käsiteltyjä asioita. Yksi LNAK3 kertoi oman motivaationsa edistäneen oppimistaan. Toisen LNAK3:n mukaan kaikki tavat edistivät oppimista yhä paaljon. Yksi LNAK2 kertoi tunteisiin vetoamisen toimineen.

Kun mietit lähetystyön käsittelemistä isoskoulutuksessa, mikä on edistänyt sinun oppimistasi? Tarinat konkreettisesta avun vaikuttamisesta. Tunteisiin vetoaminen ja syyllistäminen. (Sori, toi on lähinnä tää "Syö ruokasi! Afrikan lapset näkevät nälkää!")

Omien sanojensa mukaan Kotajärvi (2015) ei käytä kirjoitettuaan erilaisia menetelmiä, mutta nuorten vastaukset kertoivat muuta. He luettelivat monenlaisia opetusmenetelmiä, joista Kotajärvi havainnointimme perusteella käytti useimpia. Osa, kuten Ledi-päivä, leirit ja rastiradat, ovat muiden työntekijöiden vaikutusta. Kotajärvi kertoi luottavansa nuorten kykyyn oppia kuuntelemalla, mutta hän käytti muitakin kuin kuuloon perustuvia menetelmiä.

Hän tuki kertomuksiaan omista ja muiden kokemuksista lähetyskentillä näyttämällä paljon valokuvia. Keskustelua käyttävillä menetelmillä syvennettiin ja laajennettiin esimerkkitarinoista nousseita teemoja, jolloin nuoret pääsivät itsekin pohtimaan esimerkiksi sitä, mitä tarvitaan hyvään elämään. Aitous ja konkretia olivat opetuksen vahvuuksia samoin kuin Kotajärven omat kokemukset ja innostus aiheesta.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tutkimus onnistui mielestämme hyvin. Saimme vastaukset kaikkiin kysymyksiin, joita tutkimusprosessin alussa esitimme. Havainnoinnin ja Kotajärven haastattelun perusteella saimme hyvän kuvan siitä, miten lähetystyö istuu isoskoulutuksen kokonaisuuteen, mitä aiheesta haluttiin opettaa ja millaisia keinoja siinä käytettiin. Saimme kyselyyn hyvän vastausprosentin, sillä saimme vastaukset yli puolilta koulutuksessa mukana olleista. Nuorilta saadut vastaukset olivat hyödyllisiä, koska niistä kävi hyvin ilmi, mitä nuoret olivat oppineet ja mikä oli edistänyt heidän oppimistaan. Nuoret olivat sisäistäneet todella hyvin sen, mitä heille oli aiheesta opetettu. Tutkimustuloksista kävi ilmi paljon asioita, joita voidaan hyödyntää isoskoulutuksen kehittämisessä, joten tutkimus vastasi tarkoitukseensa.

Isoskoulutettavien nuorten mukaan lähetystyö on ensisijaisesti ihmisten auttamista, johon liittyy myös kristinuskon levittäminen. Sitä tehdään koska se on tärkeää työtä, joka tekee maailmasta paremman paikan ja se kuuluu kristinuskoon. Lähetystyötä tehdään siten, että me täällä Suomessa teemme lahjoituksia, jotka tukevat lähetystyöntekijöiden ulkomailla, erityisesti kehitysmaissa tekemää työtä, joka voi olla vaikka opetusta tai rakentamista. Siitä hyötyvät ihmiset, jotka ovat usein köyhiä tai sairaita tai joilla on huonot elinolot. Tämän isoskoulutettavat ovat parhaiten oppineet kuuntelemalla kertomuksia ja katselemalla kuvia ja videoita elävistä esimerkeistä.

Vaikka nuoret olivat ymmärtäneet lähetystyön kuuluvan kristinuskoon, sen hengellinen ulottuvuus vaikutti jääneen monille epäselväksi. Hengellisellä ulottuvuudella tarkoitamme sitä, että lähetystyö on jokaisen kristityn tehtävä, joka perustuu Jeesuksen esimerkkiin ja on osa Jumalan pelastussuunnitelmaa. Tämä puute johtui siitä, että koulutuksessa ei ehditä käsitellä kaikkea aiheeseen liittyvää niin tarkasti kuin haluttaisiin. Muuten nuorten käsitykset vastasivat hyvin koulutuksen sisältöjä, mikä kertoo koulutuksen onnistumisesta. Nuoret ovat omaksuneet sen, mitä heille on haluttu välittää, huolimatta muutamista

epäselvyyksistä, kuten lähetys- ja kehitysapujärjestöjen sekoittaminen keskenään. He osasivat myös kertoa monista Suomessa tehtävistä lähetystyön muodoista, joita koulutuksessa ei oltu käsitelty. Nämä tiedot oli ilmeisesti saatu koulutuksen ulkopuolelta, kuten mediasta, koulusta, kadulta, kotoa tai kavereilta.

Tekemäämme kyselyyn vastanneet nuoret olivat 15–20 -vuotiaita, joten joukkoon mahtui eri kehitysvaiheissa olevia. Koulu, koti ja kaverit vaikuttavat mielikuvien muodostumiseen ja myös siihen, millainen kokonaiskuva nuorella on lähetystyöstä. Sen vuoksi kyselyn vastauksia tulkittaessa oli otettava huomioon, etteivät vastaukset välttämättä perustuneet pelkästään isokoulutuksessa saatuihin tietoihin. Aihe ei myöskään kiinnosta kaikkia koulutuksessa olevia tai pohdinnassa on ollut niin paljon muita asioita, ettei nuori ole vastannut mahdollisimman huolellisesti. Tämä selittää myös osaltaan vähemmän huolellisesti kirjoitetut vastaukset.

Vastaajien määrissä oli suuria eroja eri vuosikurssien välillä, mutta nuoria jää aina pois isostoiminnasta kausien välillä, joten myöhemmillä vuosikursseilla on aina vähemmän osallistujia kuin aikaisemmilla. Näin ollen aineisto antoi realistisen kuvan ainakin kolmen ensimmäisen vuoden isosista. Neljännen tai useamman vuoden isosten pieni määrä vaikutti kuitenkin sikäli vastausten vertailukelpoisuuteen, ettei heidän vastauksistaan löytynyt yhtä paljon eri asioita kuin vaikka LNAK1:lta, joita oli heihin verrattuna kymmenkertainen määrä. Kuitenkin osa LNAK4:sta vastasi laajemmin ja syvällisemmin kuin suurin osa vähemmän aikaa toiminnassa olleista, mikä kompensoi vastausten vähyyttä.

Koska kyseessä oli laadullinen tutkimus, meidän ei ollut tarpeen niinkään vertailla eri vuosikurssien vastausten määriä kuin niiden sisältöjä. Sisällöt saattoivat poiketa toisistaan myös sen vuoksi, ettei aiheen käsittelyä varten ole olemassa valmista suunnitelmaa, vaan lähetys sihteeri muokkaa opetuksensa sisältöjä välillä. Eri vuosikurssien näkemykset poikkesivat toisistaan yllättävän vähän, mutta havaittavissa oli kuitenkin jonkin asteisia muutoksia. Ensimmäisten vuosien isosten vastauksissa lähetystyö vastasi selkeisiin tarpeisiin, kuten erilaisten ihmisryhmien aseman parantamiseen. Kokeneemmille isosille

lähetystyö oli yleismaallisempaa, jolloin ei ollut niin väliä, kuka tekee kenelle ja mitä, vaan keskiössä oli ennemminkin ihmisten globaali vastuu toisistaan.

Tämän opinnäytetyön perusteella Järvenpään seurakunta voi uudistaa isoskoulutustaan. Siinä on käsiteltävä aiempaa tarkemmin nuorten omia vaikuttamismahdollisuuksia, eikä ainoastaan esimerkkien kautta vaan myös yleistasolla. Yksi iso puute tällä hetkellä on, että lähetysten hengellistä puolta ei juurikaan käsitellä. Koulutuksessa on hyvä käsitellä niitä jonkin verran, ainakin kokeneempien isosten kanssa. Kaikkien koulutuksesta vastaavien työntekijöiden tulee olla yhdessä sopimassa, mitä aiheesta halutaan missäkin yhteydessä opettaa. Lähetystyö ja lähetysvastuuseen kasvaminen on hyvä näkökulma isoskoulutuksen kokonaisuuteen, koska tämänhetkisessä suunnitelmassa pyritään jo kasvattamaan nuoria vastuuseen niin itsestään ja omasta hengellisyydestään kuin muista. (Jussila & Masalin 2005. 55–58, 62).

Lähetystyö on laaja aihe katettavaksi yhdellä tai kahdella opetuskerralla, joten sen voi ottaa näkökulmaksi koko koulutukseen. Kirkon työssä aiheet linkittyvät toisiinsa, ja jos vaikka raamattutuokion vetäminen rippileirillä nähtäisiin lähetystyönomaisena toimintana, koulutus tukisi paremmin lähetysvastuuseen kasvamista. Tällä hetkellä koulutuksessa varattu aika lähetystyölle on niukka, joten tällä näkökulmalla sitä saisi lisättyä. Opetuskerrat on hyvä suunnitella etukäteen, ettei samalle vuosikurssille kerrota samaa asiaa useaan kertaan. Lähetysseurien ei tarvitse pitää kaikkia lähetystyötä koskevia opetuskertoja, vaan kaikki isoskoulutuksessa opettavat voivat osallistua siihen. Kuitenkin työalojen välinen yhteistyö on arvokasta, joten lähetysseurien osallistuminen on suotavaa.

Nuorten käsitykset lähetystyöstä olisivat laajemmat ja syvemmät, jos koulutuksessa varattaisiin aiheelle enemmän aikaa. Tutkimuksen toteutusajankohtana aiheen käsittely oli hieman satunnaista. LNAK2:n kanssa aihetta käsiteltiin, koska vastaava työntekijä oli leirivapailta. Jos aikaa varataan enemmän, koulutuksessa voidaan käsitellä lähetystyötä jokaiselle seurakuntalaiselle kasteessa annettuna tehtävänä ja tukea nuoria tämän tehtävän toteuttamisessa. Näin koulutus saadaan vastaamaan paremmin

seurakunnan lähetystyön johtosääntöön. (Järvenpään seurakunnan kirkkoneuvosto 1994, 1). Kotajärvi totesi haastattelussa tarvitsevänsä enemmän aikaa voidakseen käsitellä aihetta laajemmin ja voidakseen käyttää enemmän opetusmenetelmiä. Tällä hetkellä hänen on luotettava siihen, että nuoret oppivat jotain lähinnä kuuntelemalla häntä.

Tulevaisuudessa aiheesta voi tehdä jatkotutkimuksia, esimerkiksi pitkittäistutkimuksen, jossa seurataan yhtä ryhmää pidemmän aikaa ja heidän kasvamistaan lähetysvastuuseen. Isoskoulutuksen päivityksen voi myös tehdä opinnäytetyönä, joka huomioisi tämän opinnäytteen tutkimustulokset. Toinen jatkotutkimus voisi olla esimerkiksi monen eri seurakunnan välinen tai rovastikunnallinen tutkimus, jossa vertailtaisiin eri seurakuntien isoskoulutuksien lähetystyön osuuksia. Tämä vaatisi sen, että kehitettäisiin malli, jonka avulla eri seurakuntien koulutuksia voidaan vertailla toisiinsa, koska ne eivät erilaisuudestaan johtuen ole vertailukelpoisia sellaisenaan. Lisäksi voidaan tutkia seurakunnan työntekijöiden näkemyksiä ja kokemuksia isoskoulutuksessa tapahtuvasta lähetystyöstä. Laajemman tutkimuksen voi tehdä rippikoulussa tapahtuvasta lähetystyöstä, eli siitä, millainen osa rippikoulua lähetystyö on, miten opetus tapahtuu ja mitä rippikoululaiset oppivat.

Olemme molemmat toimineet seurakunnan nuorisotyössä ja kasvaneet rippikoululaisista isosen kautta ohjaajan tehtäviin. Koska seurakuntatyö on jakautunut työaloihin, jotka eivät välttämättä kommunikoi keskenään, emme tienneet lähetystyöstä erityisen paljoa. Se ei ollut ilmeinen valinta opinnäytetyön aiheeksi meille kummallekaan, koska mielikuvamme siitä eivät olleet turhan positiivisia. Nyt ymmärrämme paremmin sen arvon ja puolustamme sen asemaa. Opinnäytetyöprosessin aikana ymmärryksemme ja osaamisemme lähetystyön saralta kasvoivat siis valtavasti.

Opimme, kuinka laaja lähetystyön määritelmä voi olla, ja suurin oivallus oli se, että lähetystyö kuuluu kaikille. Opimme myös miten tutkimusta tehdään ja mitä kaikkea siihen sisältyy. Kyselylomakkeen tekeminen oli uutta, ja avokysymysten tuottamaa laajaa aineistoa oli haastavampaa käydä läpi, kuin olimme odottaneet. Lisäksi uudet työskentelytavat, kuten uusien ohjelmien käyttö lisäsivät

oppimistamme. Olemme oppinneet hahmottamaan, että isokoulutuksen aiheet ovat hyvin sidoksissa kaikkeen kirkossa tehtävään työhön. Aiheet eivät siis ole irrallisia vaan niiden välillä on selkeitä yhteyksiä.

Tämän opinnäytetyön tehtyämme, jos pääsemme kirkon töihin, haluamme huomioida lähetystyön näkökulman kaikessa työssämme. Haluamme kasvattaa vastuullisia nuoria, joilla on vahva identiteetti niin yksilöinä kuin kirkon jäseninä. Haluamme nuorten ymmärtävän olevansa tärkeä osa kasvavaa ja kehittyvää kirkkoa, ja että heidän iloinen tehtävänsä on välittää rakkauden ja armon ilosanomaa seuraavalle sukupolvelle ja kaikille, jotka sen haluavat ottaa vastaan. Mielestämme tätä tarkoittaa lähetysvastuu.

LÄHTEET

- Aamenesta Öylättiin – Lähetystyo. i.a. Viitattu 17.8.2015
<http://www.evl2.fi/sanasto/index.php/L%C3%A4hetystyo%C3%B6>
- Ahonen, Risto A. 2000. Lähetys uudella vuosituhatluvalla – Maailmanlähetyksen teologiset perusteet. Helsinki: Suomen lähetysseura.
- Arffman, Kaarlo 2004. Kristinuskon historia. Helsinki: Edita.
- Elomaa, Rauno 1997. Nuorisotyö kirkossa. Teoksessa Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli (Toim.) Näytön paikka. Puheenvuoroja nuorista, kirkosta ja kirkon nuorisotyöstä. Helsinki: Kirjapaja. 85–112
- Engström, Katarina; Pyysiäinen, Markku; Repo, Hannele & Ryhänen, Timo 2002. Oma ripari. Porvoo: WS Bookwell OY.
- Hirsjärvi, Sirkka; Remes, Pirkko; Sajavaara, Paula 1997. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Jussila, Jouni & Masalin, Sonja 2005. Kuinka nakki kasvatetaan? Järvenpään seurakunnan lapsi- ja nuorisotyön avustajakoulutuksen suunnitelma. Opinnäytetyö.
- Jyrkämä, Jyrki 2005. Aika tutkimuksessa ja elämäntulussa. Teoksessa Anne Sankari & Jyrki Jyrkämä (Toim.) Lapsuudesta vanhuuteen. Iän sosiologiaa. Tampere: Vastapaino. 117–157
- Järvenpään kaupunki, i.a. Viitattu 20.9.2015 http://www.jarvenpaa.fi/--J%C3%A4rvenp%C3%A4%C3%A4_lukuina--/sivu.tmp?siivu_id=386
- Järvenpään seurakunnan kirkoneuvosto 1994. Järvenpään seurakunnan lähetyksen johtosääntö.

Järvenpään seurakunnan toimintakertomus ja tilinpäätös 2014. Viitattu 20.9.2015
<http://www.jarvenpaanseurakunta.fi/ep/tiedostot/HallintoJaTalous/toimintakertomus2014.pdf>

Järvenpään seurakunta – Isoskoulutus, i.a. Viitattu 2.10.2015
<http://www.jarvenpaanseurakunta.fi/nuoret/isoskoulutus.asp>

Kalinen, Kaisa 2015. Nuorisotyönohjaaja, Järvenpään seurakunta.
Henkilökohtainen tiedonanto 22.10.2015

Kallinen, Eija & Huttunen, Timo 2005. Ennen meitä – 100 vuotta kristillistä nuorisotyötä. Teoksessa Terhi Paananen ja Hans Tuominen (Toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja. 295–310

Katekismus, Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Kirkkohallitus 2005. Sopivan kokoinen iso – isostoiminnan linjauksia. Teoksessa Terhi Paananen ja Hans Tuominen (Toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja. 372–393

Lahti, Tiia 2010. Kahden käden työtä - Lähetys ja kansainvälinen diakonia Länsi-Porin seurakunnan nuorten illoissa. Opinnäytetyö.

Kaarlenkaski, Mari 2016. Nuorisotyönohjaaja, Järvenpään seurakunta.
Henkilökohtainen tiedonanto 14.1.2016

Kirkkohallitus 2001. Elämä – usko – rukous. Rippikoulusuunnitelma 2001.

Kirkkojärjestys 8.11.1991/1055 v.1993

Kirkkolaki 26.11.1993/1054

Kotajärvi, Minna 2015. Lähetyssihteeri, Järvenpään seurakunta.
Henkilökohtainen tiedonanto. 5.3.2015

- Laine, Markku 2008. Lähetystyö – kirkollinen kansanliike. Teoksessa Hovila-Helminen, Liisa (Toim.) Uskoa teoksi 150 vuotta. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä. 9–15
- Muhonen, Mervi & Tirri, Kirsi 2008. Mitä on kristillinen kasvatus? Teoksessa Jouko Porkka (Toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: LK-kirjat. 63–82
- Nuorisolaki 27.1.2006/72
- Peltonen, Hannu 2004. Kasvattajana sosiaali- ja terveysalan ammattiteissa. Helsinki: Tammi.
- Porkka, Jouko 2005. Isostoiminnan rikkaus – leirityön tarpeista nuorisokulttuuriksi. Teoksessa Terhi Paananen ja Hans Tuominen (Toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja. 82–108
- Porkka, Jouko 2009. Rippikoulusta seurakunnan vapaaehtoistyöhön - Iloseksi haluamisen motiivit ja odotukset. Teoksessa Tapani Innanen ja Kati Niemelä (Toim.) Rippikoulun todellisuus. Porvoo: WS Bookwell Oy. 311–328
- Pursiainen, Raili 1997. Nuori ja elämä. Teoksessa Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli (Toim.) Näytön paikka. Puheenvuoroja nuorista, kirkosta ja kirkon nuorisotyöstä. Helsinki: Kirjapaja. 113–130
- Raitanen, Markku 2005. Aikuistuminen. Teoksessa Anne Sankari & Jyrki Jyrkämä (Toim.) Lapsuudesta vanhuuteen – iän sosiologiaa. Tampere: Vastapaino. 187–224
- Riekinen, Wille 2008. Kristillisen kasvatuksen lähtökohdista. Teoksessa Jouko Porkka (Toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: LK-kirjat. 83–93

Sakasti 2014. Tilastot – Seurakuntien toiminta – Varhaiskasvatus, nuoriso- ja rippikoulutyö. Rippikoulut ja rippikoulun käyneet koko kirkko 2014. <http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?open&cid=Content3F24FC>

Silfverhuth, Olli-Pekka 2005. Kansainvälisyys on kirkossa. Teoksessa Terhi Paananen & Hans Tuominen (Toim.) Nuorisotyön käsikirja. Kirjapaja OY, Helsinki. 147–155

Spencer, Stephen 2011. SCM Studyguide. Christian mission. SCM Press: Lontoo.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko. Lähetystyö, i.a. Viitattu 5.8.2015 <http://evl.fi/EVLfi.nsf/Documents/2BBCF1BAB2917F46C2256FEA003E4B45>

Suomen evankelis-luterilainen kirkko. Seurakunnat. Toiminta, i.a. Viitattu 2.10.2015 <http://evl.fi/EVLfi.nsf/Documents/498064D19B44F4F0C2256FEA003B1193?OpenDocument&lang=FI>

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2009. Laadullinen tutkimus ja sisältöanalyysi. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä.

LIITE I Lähetystyökysely isosille

Isoskoulutuksessa on käsitelty lähetystyötä, ja nyt yritämme selvittää mitä siitä on jäänyt mieleen. Lähetystyö on hyvin monipuolinen ilmiö, joten näihin kysymyksiin ei ole oikeita vastauksia. Muistele mitä isoskoulutuksessa on kerrottu lähetystyöstä. Lue sitten kaikki kysymykset huolellisesti läpi ja vastaa sen jälkeen omien käsitystesi perusteella. Jos rivit eivät riitä, jatka vastauksiasi lisäpaperille (muista numeroida jatkovastaukset!). Kyselyyn vastataan nimettömästi!

-Hanna ja Saara-

Olen LNAK1 [] LNAK2 [] LNAK3 [] LNAK4 [] (RASTITA)

1. Mitä lähetystyö mielestäsi tarkoittaa?

2. Miksi lähetystyötä mielestäsi tehdään?

3. Miten lähetystyötä tehdään?

4. Kuka voi tehdä lähetystyötä?

5. Millaisten ihmisten parissa lähetystyötä tehdään?

6. Missä lähetystyötä voi tehdä?

7. Miten sinä voit tehdä lähetystyötä?

8. Kun mietit lähetystyön käsittelemistä isokoulutuksessa mikä on edistänyt sinun oppimistasi?

KIITOS VASTAUKSISTASI! 😊😊😊